

INFORME 26/2020

MANCOMUNITAT
INTERMUNICIPAL
VOLUNTÀRIA
LA PLANA
EXERCICI 2018

INFORME 26/2020

**MANCOMUNITAT
INTERMUNICIPAL
VOLUNTÀRIA
LA PLANA
EXERCICI 2018**

Edició: desembre de 2020

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	7
1.2. ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Antecedents	7
1.2.2. Activitats i organització.....	8
1.2.3. Treballs de control.....	14
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	15
2.1. APROVACIÓ DEL COMPTE GENERAL I RETIMENT A LA SINDICATURA.....	15
2.2. ESTAT DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST	16
2.2.1. Pressupost inicial.....	17
2.2.2. Modificacions pressupostàries.....	18
2.2.3. Liquidació del pressupost d'ingressos.....	21
2.2.4. Liquidació del pressupost de despeses	27
2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA.....	38
2.3.1. Normativa aplicable.....	38
2.3.2. Mostra fiscalitzada.....	39
2.3.3. Resultats de la fiscalització	41
3. CONCLUSIONS	44
3.1. OBSERVACIONS.....	44
3.2. RECOMANACIONS.....	49
4. ANNEX: COMPTES ANUALS	50
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	52
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	52

ABREVIACIONS

ARC	Agència de Residus de Catalunya
ECOEMBES	Ecoembalajes España, SA
ECOVIDRIO	Sociedad Ecológica para el Reciclado de los Envases de Vidrio
FORM	Fracció orgànica dels residus municipals
LCSP	Llei 9/2017, del 8 novembre, de contractes del sector públic
LPAC	Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
LRBRL	Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local
M€	Milions d'euros
RLT	Relació de llocs de treball
TRLCSP	Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre
TRLEBEP	Text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre
TRLRHL	Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització limitada relatiu a la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana (en endavant, la Mancomunitat), corresponent a l'exercici 2018.

L'objecte de l'informe ha estat la fiscalització limitada de la Mancomunitat, centrada en la fiscalització de la liquidació del pressupost i en la revisió del compliment de la legislació aplicable en els àmbits comptable, pressupostari, de les retribucions de personal i de la contractació administrativa, corresponents a l'exercici 2018.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2018, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre les millores en la gestió de les activitats desenvolupades per l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

La Mancomunitat és una associació voluntària de municipis, de caràcter local, amb personalitat jurídica pròpia, constituïda per acomplir les finalitats assenyalades en els seus estatuts i a l'empara del que estableix l'article 44 de la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LRBRL), i l'article 115 i següents del Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. La Mancomunitat, en l'àmbit determinat pel seu objecte i les seves finalitats, té la potestat i les prerrogatives dels ens locals no territorials en virtut de l'article 8 text refós esmentat.

Les mancomunitats tenen la consideració d'entitat local i, per tant, estan sotmeses a la normativa de règim local en tots els seus aspectes, inclosos el règim pressupostari i el de comptabilitat. Així, doncs, tenen l'obligatorietat de retre comptes.

La Mancomunitat es va constituir el 27 de maig de 1982 amb els municipis del Brull, Malla, Muntanyola, Santa Eulàlia de Riuprimer i Seva. Els serveis que es van prestar inicialment van ser el de la mecanització/informatització de les oficines municipals, l'establiment del servei funerari i el servei de recollida i d'incineració d'escombraries.

El 22 de setembre de 1993 es van adherir els municipis d'Aiguafreda, Balenyà, Sant Martí de Centelles, Taradell, Tona i Viladrau i, finalment, l'11 de març de 1996 s'hi va adherir el municipi de Folgueroles. Actualment, doncs, la Mancomunitat està integrada per dotze municipis: onze de la comarca d'Osona i un de la comarca del Vallès Oriental, i presta servei a dos municipis més. La població total dels municipis a què va prestar serveis en l'exercici 2018 era de 32.637 habitants, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya.

1.2.2. Activitats i organització

1.2.2.1. Activitat

D'acord amb l'article 5 dels estatuts vigents, l'objecte de la Mancomunitat consisteix en la gestió de residus sòlids urbans, l'atenció a persones en situació o risc d'exclusió social, els serveis funeraris i els serveis de neteja viària i de manteniment i condicionament de parcs i jardins públics.

Durant l'exercici 2018, les activitats més significatives portades a terme per la Mancomunitat van ser les relatives al servei de gestió de residus sòlids urbans, l'avaluació i informació de situacions de necessitat social i l'atenció a persones en situació o risc d'exclusió social i la prestació dels serveis funeraris.

Gestió de residus sòlids urbans

La Mancomunitat s'encarrega de gestionar tant la recollida de residus com el seu tractament, pels ajuntaments mancomunats i, mitjançant conveni, pels ajuntaments del Figaró-Montmany i Collsuspina, que no formen part de la mancomunitat. Val a dir que, d'acord amb els seus estatuts, la Mancomunitat no pot prestar serveis als municipis no mancomunats, atès que l'àmbit de competència territorial queda delimitat als termes municipals dels municipis que en formen part.

El servei de recollida selectiva el presta de forma directa, amb mitjans propis. El servei de recollida porta a porta de la fracció orgànica, el rebuig i altres¹, es presta en onze dels dotze

1. Paper, cartró i envasos lleugers.

municipis mancomunats i en els municipis del Figaró-Montmany i Collsuspina, i representa un 75,0% de la recollida total. El servei de recollida selectiva amb contenidors es presta en el municipi restant: el Brull.

El servei de tractament dels residus es presta en la planta manual de triatge, ubicada en les instal·lacions de la Mancomunitat en el municipi de Malla i propietat de la Mancomunitat, on treballa personal propi de la Mancomunitat i personal del centre especial de treball de la Fundació privada TAC Osona, empresa d'economia social (vegeu l'apartat 2.3). En la planta es fa la selecció dels diferents materials reciclables recollits mitjançant el sistema de recollida selectiva als municipis. Un cop feta la selecció prèvia del rebuig, tot allò que no pot reciclar-se es porta al dipòsit controlat del Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona,² situat a Orís.

Pel que fa a la matèria orgànica, un cop fet el tractament, s'aconsegueix produir adobs orgànics en les mateixes instal·lacions de la Mancomunitat, i també es transfereix, en part, a la planta externa Els Sots, ubicada a Centelles, d'acord amb l'adjudicació del servei de tractament de la fracció orgànica i vegetal (vegeu l'apartat 2.3).

A partir de l'exercici 2019 i d'acord amb el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals de Catalunya, aprovat pel Decret 16/2010, del 16 de febrer, vigent l'exercici 2018, el servei de tractament i gestió de la matèria orgànica va passar a ser prestat pel Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona i el Ripollès en les instal·lacions d'Orís dissenyades per al tractament de la fracció resta i l'orgànica i finançades per l'Agència de Residus de Catalunya (ARC).

El Pla territorial sectorial d'infraestructures fa una distribució del territori en set zones que, alhora, es divideixen en un total de vint-i-nou subzones, una de les quals és la subzona 3.3, dins les comarques del centre, i correspon als municipis de les comarques d'Osona i del Ripollès.

El Decret esmentat defineix els principis que configuren el Pla territorial sectorial d'infraestructures, entre els quals destaquen el de suficiència de les instal·lacions de valorització i de disposició del rebuig, i el de gestió dels residus segons el principi de proximitat de les instal·lacions als llocs on es produeixen els residus.

En compliment d'aquests principis, el servei es presta en les infraestructures dissenyades i construïdes a tal fi.

2. El Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona, és una entitat pública amb personalitat jurídica pròpia, integrat pel Consell Comarcal d'Osona, l'Agència de Residus de Catalunya i l'Ajuntament d'Orís. Presta el servei de tractament de residus mitjançant tres instal·lacions diferents, el Centre de Tractament de Residus Municipals d'Osona i el Ripollès on es tracta la matèria orgànica i es fa selecció prèvia del rebuig; l'abocador o dipòsit controlat, situat també a Orís i la planta de triatge de la fracció multiproducte ubicada a Vic. La Sindicatura de Comptes de Catalunya va emetre l'informe 14/2019, referent a la fiscalització del Consell Comarcal d'Osona i consorcis dependents, exercici 2016.

A més de la recollida selectiva porta a porta i mitjançant contenidors, la Mancomunitat realitza també la recollida d'altres tipus de residus a través de la xarxa de deixalleries de què disposa; en concret, tres deixalleries fixes, una deixalleria pròpia i dues deixalleries municipals gestionades mitjançant conveni amb els ajuntaments d'Aiguafreda i Taradell, una deixalleria mòbil que fa estades durant l'any en els diversos municipis mancomunats, i cinc minideixalleries, situades a Balenyà, Folgueroles, Seva, Taradell i Tona.

Altres serveis

La Mancomunitat presta també altres serveis relacionats, principalment, amb els serveis socials i amb els serveis funeraris dels municipis mancomunats, que s'expliquen a continuació.

La Mancomunitat va ser reconeguda per la Generalitat de Catalunya com a Àrea bàsica de serveis socials i exerceix la competència en la prestació dels serveis d'atenció a les persones (dinamització de la gent gran, serveis a la joventut) dels serveis socials públics d'assistència primària i foment de les polítiques d'acolliment de les persones immigrades dels ajuntaments mancomunats a través dels Serveis socials bàsics. Col·labora amb els municipis en les funcions d'estudi i detecció de les necessitats socials en el seu territori, de creació i gestió dels serveis socials necessaris, de participació en l'elaboració de plans i programes de la Generalitat, d'establiment i gestió centres i de coordinació dels equips professionals de treballadors i educadors socials especialitzats per detectar situacions de necessitat personal i familiar, oferint informació, orientació i assessorament, entre d'altres.

Aquests serveis es presten a l'Àrea bàsica de serveis socials de la Mancomunitat que conformen els municipis de Balenyà, el Brull, Folgueroles, Malla, Muntanyola, Sant Martí de Centelles, Santa Eulàlia de Riuprimer, Seva – entitat municipal descentralitzada Sant Miquel de Balenyà, Taradell, Tona i Viladrau, amb oficines descentralitzades en els diferents municipis.

Pel que fa als serveis funeraris, la Mancomunitat presta el servei de gestió integral del servei funerari i dels tanatoris de Taradell i Tona i dona servei als municipis mancomunats de Balenyà, els Hostalets de Balenyà, el Brull, Malla, Muntanyola, Sant Martí de Centelles, Santa Eulàlia de Riuprimer, Seva, Taradell, Tona i Viladrau, i al municipi de Santa Eugènia de Berga.

El servei de neteja viària es realitza als municipis de Balenyà, Taradell i Tona durant tot l'any i al Brull, Santa Eulàlia de Riuprimer i Viladrau, quan ho necessiten.

Fonts de finançament

Les fonts de finançament de la Mancomunitat són les subvencions i altres ingressos de dret públic, les aportacions dels ajuntaments mancomunats en les quanties i formes que es determinen, els ingressos procedents d'operacions de crèdit, els ingressos de dret privat, i qualsevol altre ingrés o recurs que autoritzi la legislació vigent.

A la pràctica, les principals fonts de finançament són les aportacions dels ajuntaments pel servei de gestió de residus sòlids urbans i per la prestació dels serveis socials. Aquestes aportacions són fixades cada any per l'Assemblea General, tenint en compte criteris de població, territori i serveis prestats, entre d'altres.

Els ingressos per la prestació dels serveis de recollida i tractament de residus dels ajuntaments es complementen amb les aportacions que es reben d'Ecoembalajes España, SA (Ecoembes)³ i la Sociedad Ecológica para el Reciclado de los Envases de Vidrio (Ecovidrio)⁴ com a contraprestació als serveis realitzats per la Mancomunitat al sistema integrat de gestió de residus, a partir dels convenis signats entre l'ARC i aquestes entitats, a les quals la Mancomunitat està adherida. Aquests convenis fixen els termes de la col·laboració de l'ARC i les entitats locals en relació amb la recollida d'envasos i residus d'envasos amb el sistema integrat de gestió de residus.⁵ L'objectiu d'aquests convenis és promoure la prevenció i la reducció de l'impacte dels envasos sobre el medi ambient i gestionar els residus d'envasos al llarg de tot el seu cicle de vida. D'acord amb la Llei 11/1997, del 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, els productors es poden alliberar de l'obligació d'utilitzar el sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos, si utilitzen aquest sistema integrat de gestió de residus. Aquest sistema es finança mitjançant les aportacions d'Ecoembes i Ecovidrio, que amb aquestes aportacions compensen les entitats locals per la diferència de cost entre el sistema ordinari de recollida, transport i tractament dels residus sòlids urbans en abocadors controlats que establí la Llei 42/1975, del 19 de novembre, i el sistema de gestió regulat en la nova llei, que suposa un cost superior.

La Mancomunitat també rep els ingressos per la prestació dels serveis funeraris consistents en preus públics aprovats en les ordenances (vegeu l'apartat 2.2.3.1) i les transferències corrents provinents de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona per fer front als serveis socials, principalment.

1.2.2.2. Organització

D'acord amb l'article 49.2 del Decret 244/2007, del 6 de novembre, pel qual es regula la constitució i la demarcació territorial dels municipis, de les entitats municipals descentralitzades i de les mancomunitats de Catalunya, són òrgans necessaris de les mancomunitats la Presidència, la Vicepresidència, l'Assemblea General i la Comissió de Comptes. En la constitució de la corporació del 9 de setembre del 2015 els òrgans de govern eren els següents:

3. Ecoembes: societat formada per l'associació d'empreses productores d'envasos per gestionar la recuperació i el reciclatge dels envasos de plàstic, les llaunes i els brics (contenedor groc) i els envasos de cartró i paper (contenedor blau) a tot Espanya.

4. Ecovidrio: associació sense finalitat de lucre encarregada de la gestió del reciclatge dels residus d'envasos de vidre dipositats en els contenidors de tot Espanya.

5. La Llei 11/1997, del 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, estableix dues alternatives per a la realització de les activitats de recuperació, recollida i devolució d'envasos en l'Estat espanyol. Una d'aquestes alternatives és el sistema integrat de gestió.

- Assemblea General
- Presidència
- Vicepresidència
- Junta de Govern
- Comissió de Comptes

Assemblea General

L'Assemblea General és el màxim òrgan col·legiat de govern i administració de la Mancomunitat, amb capacitat per adoptar les resolucions que consideri escaients per al bon funcionament i l'assoliment del seu objecte i finalitats.

Durant l'exercici 2018, la composició de l'Assemblea General, per municipis representats, va ser la següent:

Quadre 1. Composició de l'Assemblea General

Municipi	Representants
Balenyà	Anna Magem Marsó Manel Flores Zurita
Aiguafreda	Frederic Pulido Polo Miquel Parella Codina
Brull, El	Oriol Soler Adillon Núria Altés Sancho
Folgueroles	Carles Baronet Aldabó Jacint Castillo Torre de Mer
Malla	Eudald Sentmartí Castañé M. Dolores Riesco Malet
Muntanyola	Ramon Llorà Almeda Carles Morera Calm
Sant Martí Centelles	Josep Antoni Grau Aregall Núria Roca Carrasco
Santa Eulàlia de Riuprimer	Àngel Torres Sancho Joan Bertran Serra
Seva	Xavier Rierola Rovira Rosana Franquesa Santanach
Taradell	Lluís Verdaguer Vivet Araceli Garcia Español
Tona	Jordi Vilamala Romeu Maria del Mar Cuxart Ainaud
Viladrau	Margarida Feliu Portabella Ricard Argenter Tomàs

Font: Actes de l'Assemblea General del 19 de juliol del 2017 i del 18 d'octubre del 2017.

La Presidència

Durant l'exercici 2018, la presidenta de la Mancomunitat va ser Anna Magem Marsó, nomenada el 19 de juliol del 2017, pel segon període del mandat 2015-2019.

La Vicepresidència

Durant l'exercici 2018, el titular de la Vicepresidència va ser Jordi Vilamala Romeu, nomenat el 18 d'octubre del 2017, pel segon període de mandat 2015-2019.

La Junta de Govern

L'administració de la Mancomunitat recau en la Junta de Govern, integrada pel president/a de la Mancomunitat, el vicepresident/a i cinc vocals.

Durant l'exercici 2018, la seva composició va ser la següent:

Quadre 2. Composició de la Junta de Govern

Càrrec	Nom i cognoms
Presidenta	Anna Magem Marsó
Vicepresident	Jordi Vilamala Romeu
Vocal	Joan Bertran Serra
Vocal	Ramon Llorà Almeda
Vocal	Xavier Rierola Rovira
Vocal	M. Dolores Riesco Malet
Vocal	Ricard Argenter Tomàs

Font: Actes de l'Assemblea General del 19 de juliol del 2017 i del 18 d'octubre del 2017.

Comissió Especial de Comptes

La Comissió Especial de Comptes té les atribucions i el règim de funcionament que es desprèn dels articles 116 de la LRBRL, 58 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, i 212 del Reial decret legislatiu 2/2004, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'hisendes locals. Està integrada pel president/a de la Mancomunitat i per tres membres més de l'Assemblea General, assistits pel secretari i per l'interventor de la Mancomunitat.

Entitats dependents i/o entitats participades

Durant l'exercici 2018, la Mancomunitat va tenir tres representants en el Patronat de la Fundació Areté, d'un total de vuit. La Fundació Areté és una fundació d'economia social que promou la inserció sociolaboral de persones amb problemes de salut mental i dificultats per

incorporar-se al món laboral amb tres línies principals de negoci: fabricació d'articles exclusius de fusta per a activitats ecològiques (horticultura, jardineria, ramaderia menor) i articles per encàrrec; repartiment de material publicitari i bustiada, i botiga d'articles de segona mà.

La Mancomunitat col·labora amb la Fundació en diferents actuacions per a la promoció i foment de la integració social i laboral mitjançant la concessió d'una subvenció directa anual, de 15.515€ en l'exercici 2018, per poder satisfer el pagament del lloguer de la nau. Així mateix, durant l'exercici 2018 li ha contractat serveis de suport administratiu i repartiment d'esqueles.

1.2.3. Treballs de control

D'acord amb el Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL), la funció del control intern en les entitats locals i els seus ens dependents respecte de la seva gestió econòmica està reservada a interventors amb habilitació de caràcter estatal, en la triple accepció de funció interventora, de control financer i de control d'eficàcia.

La base 33 de les Bases d'execució del pressupost de la Mancomunitat regula el seguiment de les operacions comptables i el control i la fiscalització de la gestió econòmica. La fiscalització realitzada per la Intervenció de la Mancomunitat es va dur a terme en la modalitat de prèvia plena.

Provisió de places

L'article 4 del Reial decret 1732/1994, del 29 de juliol, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal estableix, per les mancomunitats, la possible exempció de l'obligació de mantenir llocs propis reservats a funcionaris d'habilitació estatal. D'acord amb aquest article, l'11 de novembre de 1996 el Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, amb l'informe favorable previ de la Diputació de Barcelona, va autoritzar l'exempció de la Mancomunitat de l'obligatorietat de mantenir el lloc de treball de Secretaria Intervenció.

D'acord amb el Reial decret esmentat, les funcions atribuïdes a la plaça de Secretaria Intervenció s'havien d'exercir mitjançant algun dels funcionaris d'habilitació estatal d'algun dels municipis mancomunats, mitjançant el servei d'assistència tècnica de la Diputació corresponent o mitjançant acumulació. A partir de l'exercici 2015, els estatuts de la Mancomunitat també recullen aquesta previsió normativa.

La Secretaria Intervenció de la Mancomunitat va estar ocupada des de l'1 de juliol del 2004 fins a l'1 d'abril del 2018 per un treballador de la Mancomunitat, en contra del que

establia la normativa i, a partir de l'exercici 2015, en contra també del que preveien els seus estatuts.

A partir de l'1 d'abril del 2018, d'acord amb la Resolució del 28 de febrer del 2018 de la Secretaria d'Administracions Locals del Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i d'acord amb l'article 20.6 dels estatuts de la Mancomunitat, la plaça de secretari interventor de la Mancomunitat l'ocupa un funcionari d'habilitació de caràcter nacional per acumulació, que ocupa també el lloc de treball d'Intervenció de l'Ajuntament de Taradell.

Des del 30 de setembre del 2015 i fins a l'1 d'abril del 2018 la Tresoreria de la Mancomunitat va estar ocupada per un regidor, membre de l'Assemblea General, tal com estableixen els seus estatuts de forma incorrecta, quan d'acord amb l'article 92 *bis* de la LRBRL, aquesta funció l'havia d'exercir el secretari interventor.

Des de l'1 d'abril del 2018, les funcions del lloc de treball de Tresoreria les exerceix el secretari interventor, d'acord amb l'article 50 del Reial decret 128/2018, del 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. APROVACIÓ DEL COMPTE GENERAL I RETIMENT A LA SINDICATURA

D'acord amb l'article 200 del TRLRHL, la Mancomunitat està sotmesa al règim de comptabilitat pública, la qual cosa comporta, entre altres obligacions, la de retre comptes de les seves operacions.

Un cop acabat l'exercici, les entitats locals han de formar el Compte general, que posa de manifest la gestió realitzada en els aspectes econòmic, financer, patrimonial i pressupostari.

Tal com estableix la Instrucció del model normal de comptabilitat local, aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, del 20 de setembre (ICAL), vigent l'exercici 2018, el Compte general de la Mancomunitat inclou el Balanç, el Compte del resultat economicopatrimonial, l'Estat de canvis en el patrimoni net, l'Estat de fluxos d'efectiu, l'Estat de liquidació del pressupost i la Memòria.

El Compte general ha de ser sotmès, abans de l'1 de juny de l'any següent, a la Comissió Especial de Comptes, que ha d'emetre'n l'informe corresponent. Aquest informe, juntament amb el Compte general, s'ha d'exposar al públic durant quinze dies. Finalment, s'ha de sotmetre al Ple perquè l'aprovi abans de l'1 d'octubre i pugui ser tramès a la Sindicatura abans del 15 d'octubre.

El 31 de maig del 2019 la Comissió Especial de Comptes va emetre el corresponent informe del Compte general de l'exercici 2018. L'Assemblea General el va aprovar el 17 de juliol del mateix any i va ser retut a la Sindicatura de Comptes el 2 d'octubre del 2019.

2.2. ESTAT DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

La Liquidació del pressupost de l'exercici 2018 i el Resultat pressupostari es detallen a continuació:

Quadre 3. Liquidació pressupostària

Capítol d'ingressos	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
3. Taxes, preus públics i altres ingressos	1.018.804	-	1.018.804	994.934	134.351
4. Transferències corrents	5.136.447	10.414	5.146.861	5.246.077	732.333
5. Ingressos patrimonials	500	-	500	-	-
Total operacions corrents	6.155.751	10.414	6.166.165	6.241.011	866.684
7. Transferències de capital	-	-	-	50.615	-
Total operacions de capital	-	-	-	50.615	-
8. Actius financers	-	2.192.630	2.192.630	-	-
Total operacions financeres	-	2.192.630	2.192.630	-	-
Total ingressos	6.155.751	2.203.044	8.358.795	6.291.626	866.684

Capítol de despeses	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Oblig. pendents de pagament
1. Despeses de personal	3.217.578	69.809	3.287.387	3.138.355	59.900
2. Despeses en béns corrents i serveis	2.288.954	117.985	2.406.939	2.273.807	573.735
3. Despeses financeres	11.834	1.394	13.228	9.041	1.358
4. Transferències corrents	433.551	40.119	473.670	420.330	119.626
Total operacions corrents	5.951.917	229.307	6.181.224	5.841.533	754.619
6. Inversions reals	203.834	1.973.737	2.177.571	419.173	108.514
Total operacions de capital	203.834	1.973.737	2.177.571	419.173	108.514
Total despeses	6.155.751	2.203.044	8.358.795	6.260.706	863.133

	Drets reconeguts nets	Obligacions reconegudes netes	Resultat pressupostari
Resultat pressupostari			
a. Operacions corrents	6.241.011	5.841.533	399.478
b. Operacions de capital	50.615	419.173	(368.558)
Total operacions no financeres	6.291.626	6.260.706	30.920
Resultat pressupostari de l'exercici	6.291.626	6.260.706	30.920
Ajustaments			
3. Crèdits gastats finançats amb romanents de tresoreria per a despeses generals			305.679
4. Desviacions de finançament negatives de l'exercici			5.942
5. Desviacions de finançament positives de l'exercici			(48.713)
Resultat pressupostari ajustat			293.828

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

El pressupost inicial aprovat preveia uns ingressos i unes despeses de 6.155.751 € i durant l'exercici es van aprovar modificacions de crèdit per 2.203.044 €, per tant, el pressupost definitiu va ser de 8.358.795 €. El Resultat pressupostari de l'exercici va ser de 30.920 € i, considerant els ajustos derivats de les despeses finançades amb romanent de tresoreria i de les desviacions de finançament, el Resultat pressupostari ajustat va ser de 293.828 €.

Els drets reconeguts van ser de 6,29 M€, mentre que les obligacions reconegudes van ser de 6,26 M€, la qual cosa va fer que el grau d'execució del pressupost d'ingressos fos del 75,3% i del pressupost de despeses del 74,9%.

En relació amb el pressupost d'ingressos, en el capítol 3 el 63,7% dels drets reconeguts correspon a les vendes pels serveis funeraris realitzats. En el capítol 4, que representa el 83,4% dels drets reconeguts de la Mancomunitat, s'inclouen les transferències corrents rebudes principalment per les aportacions dels ajuntaments membres pels serveis de gestió de residus sòlids urbans, neteja viària i quotes per les prestacions dels serveis socials; per ingressos de les aportacions d'Ecoembes i Ecovidrio i, per transferències del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat i de la Diputació de Barcelona per al finançament dels serveis socials, principalment.

En relació amb el pressupost de despeses, la major part de les obligacions reconegudes corresponen a les despeses per la prestació dels serveis de gestió de residus sòlids urbans, prestació de serveis socials i funeraris. Les previsions pressupostàries van superar les obligacions reconegudes, principalment en el capítol 6 del pressupost, en què les obligacions reconegudes van ser inferiors a les previsions definitives en 1,76 M€ perquè no es van materialitzar les inversions previstes en la planta de compostatge.

En la fiscalització realitzada de les desviacions de finançament s'ha observat que en el càlcul del romanent de tresoreria es van incorporar 66.741 € com a excés de finançament afectat provinent d'un préstec rebut d'una entitat financera per al projecte de millores i manteniment contra incendis de les instal·lacions de la Mancomunitat, que en l'exercici 2018 ja havia finalitzat. La Mancomunitat, per tant, hauria de considerar traspasar aquest import a un altre projecte d'inversió.

2.2.1. Pressupost inicial

L'Assemblea General de la Mancomunitat va aprovar inicialment el pressupost de l'exercici 2018 el 17 de gener del 2018, el qual va quedar definitivament aprovat el 16 de febrer del 2018, amb posterioritat al termini del 31 de desembre del 2017 que estableix la normativa, i el va publicar en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* el 24 de gener del 2018.

2.2.2. Modificacions pressupostàries

Les modificacions del pressupost de despeses, 2,20 M€, van suposar un 35,8% del pressupost inicial, i es van tramitar en sis expedients, entre els quals destaca, per l'import, el de les incorporacions de romanents de crèdits, d'1,68 M€. Els expedients esmentats incloïen el corresponent informe favorable de la Intervenció i van ser aprovats per l'òrgan competent, que és l'Assemblea General per la modificació de crèdits extraordinaris i suplements de crèdit i les transferències de crèdit que no afecten aplicacions pressupostàries de la mateixa àrea de despesa o a crèdits de personal i, la Presidència, per la resta.

En el quadre següent es mostren les modificacions del pressupost de l'exercici 2018, classificades per capítols i per tipus:

Quadre 4. Modificacions de crèdit. Exercici 2018

Capítol de despesa	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Incorporació de romanent	Generacions de crèdits	Total modificacions
1. Despeses de personal	-	69.809	-	-	69.809
2. Béns corrents i serveis	-	103.317	5.336	9.332	117.985
3. Despeses financeres	200	-	1.194	-	1.394
4. Transferències corrents	-	39.037	-	1.082	40.119
6. Inversions reals	83.644	216.686	1.673.407	-	1.973.737
Total	83.844	428.849	1.679.937	10.414	2.203.044

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'exercici 2018.

Els expedients de modificació de crèdit inclouen l'informe d'Intervenció preceptiu relatiu als efectes de la modificació sobre l'estabilitat pressupostària, d'acord amb l'article 16.2 del Reial decret 1463/2007, del 2 de novembre, que aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 18/2001, del 12 de desembre, d'estabilitat pressupostària, en la seva aplicació a les entitats.⁶

Les fonts de finançament de les modificacions realitzades van ser el romanent de tresoreria, 2.192.630 €, i nous i majors ingressos per 10.414 €.

De les modificacions pressupostàries per incorporació de romanent, 1,21 M€ corresponen principalment al Projecte d'obres de millores a la planta de compostatge de FORM⁷ de Malla 1.500 T/any, inversió que no s'ha materialitzat (vegeu l'apartat 2.2).

6. Aquest reglament continua en vigor amb la Llei 2/2012, del 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, vigent en l'exercici fiscalitzat.

7. FORM és la fracció orgànica dels residus municipals fonamentalment constituïda per restes de menjar i restes vegetals que poden ser recollides selectivament i susceptibles de degradar-se biològicament.

Suplement de crèdit / Reconeixement extrajudicial de crèdits

L'Assemblea del 17 d'abril del 2019 va aprovar un expedient de reconeixement extrajudicial de crèdits per poder incorporar en el pressupost de l'exercici 2019 116.710€ de despeses incorregudes en l'exercici 2018, però no reconegudes en aquell exercici. Aquest reconeixement extrajudicial dels crèdits es va tramitar d'acord amb l'article 60 del Reial decret 500/1990, del 20 d'abril, que desenvolupa el capítol primer del títol sisè de la Llei 39/1988, del 28 de desembre, reguladora de las hisendes locals, en matèria de pressupostos:

Article 60.2. Correspondrà al Ple de l'entitat el reconeixement extrajudicial de crèdits, sempre que no existeixi dotació pressupostària, operacions especials de crèdit o concessions de quitament i espera.

Des de fa diversos anys, la Mancomunitat utilitza aquesta pràctica de reconèixer, de forma extrajudicial, crèdits d'un exercici en el següent. Els imports dels crèdits reconeguts de forma extrajudicial en els exercicis 2017 a 2019, són els següents:

Quadre 5. Reconeixement extrajudicial de crèdits, anys 2017-2019

Concepte	Import
Despeses del 2016 reconegudes en l'exercici 2017	19.317
Despeses del 2017 reconegudes en l'exercici 2018	14.326
Despeses del 2018 reconegudes en l'exercici 2019	116.710

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Així, en la comptabilitat pressupostària de l'exercici 2018, es van reconèixer obligacions de l'exercici 2017 per 14.326 € i, per contra, no es van reconèixer obligacions de l'exercici per 116.710€, que van ser reconegudes en l'exercici 2019.

En la comptabilitat economicopatrimonial, les despeses pressupostàries no reconegudes en el pressupost es van registrar dins del compte 413, Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost. Per tant, aquestes despeses van ser degudament comptabilitzades en l'exercici corresponent.

De la revisió de les despeses de l'exercici 2018 reconegudes en l'exercici 2019, s'ha observat que corresponien als conceptes següents;

Quadre 6. Despeses de 2018 incloses en el reconeixement extrajudicial de crèdit de l'exercici 2019

Concepte	Import	Principals despeses incloses
100. Retribucions bàsiques i altres retribucions als membres dels òrgans de govern	114	Nòmina de desembre
131. Laboral temporal	44.332	Nomina de desembre del personal laboral
231. Locomoció	39	Despeses de desplaçament de novembre de la deixalleria
227. Treballs realitzats per altres empreses	72.225	Contractació del servei de tractament de residus i fracció orgànica
Total	116.710	

Imports en euros.

Font: Elaboració a partir del Compte general.

En la fiscalització d'aquestes despeses s'ha observat que dels 116.710 €, 99.256 € corresponien a despeses que no disposaven de crèdit disponible en l'exercici 2018, segons la vinculació jurídica de cadascuna, com es desprèn del quadre següent;

Quadre 7. Comparació de les despeses reconegudes extrajudicialment amb el crèdit disponible a 31 de desembre del 2018

Capítol	Nivell de vinculació	Capítol, article / Programa	Crèdit disponible a 31.12.18	Reconeixement extrajudicial de crèdits	Manca de crèdit a 31.12.2018
1	Capítol / Àrea de despesa	1 / 162	-	44.446	(44.446)
2	Article / Àrea de programa	22 / 162	17.414	72.225	(54.810)
		23 / 162	1.338	39	-
Total			18.752	116.710	(99.256)

Imports en euros.

Font: Elaboració a partir del Compte general.

Tot i la manca de crèdit, i atès que en l'exercici 2018 la Mancomunitat disposava de romanent de tresoreria per a despeses generals, aquestes s'haurien d'haver incorporat a la comptabilitat de l'exercici 2018, amb la corresponent modificació pressupostària degudament tramitada.

De la fiscalització d'aquest expedient es fan les observacions següents:

- El reconeixement extrajudicial de crèdit s'ha utilitzat indegudament per convalidar actes nuls de ple dret i poder fer efectiu el pagament. La Mancomunitat aprova, any rere any, un suplement de crèdit per aprovar les despeses no reconegudes però realitzades, que requereixen del reconeixement extrajudicial per poder-ne fer efectiu el pagament.
- D'acord amb l'article 47 de la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), i d'acord amb l'article 173 del TRLRHL, aquestes despeses reconegudes de forma extrajudicial són nul·les de ple dret.
- El Resultat pressupostari de l'exercici està sobrevalorat en 102.384 €, atès que inclou 14.326 € de despeses de l'exercici 2017 i no inclou 116.710 € de despeses de l'exercici 2018 que van ser reconegudes en l'exercici 2019. El Romanent de tresoreria està sobrevalorat en 116.710 € per les despeses no reconegudes en l'exercici 2018.
- La majoria de les despeses incloses en el reconeixement extrajudicial de crèdit per manca de crèdit corresponien a despeses de personal i a contractes de serveis que ja eren vigents en exercicis anteriors, fet que denota que les estimacions del pressupost de despeses aprovat eren insuficients per cobrir aquestes despeses de caràcter recurrent.
- Totes les despeses incloses en el reconeixement extrajudicial de crèdits de l'exercici 2019

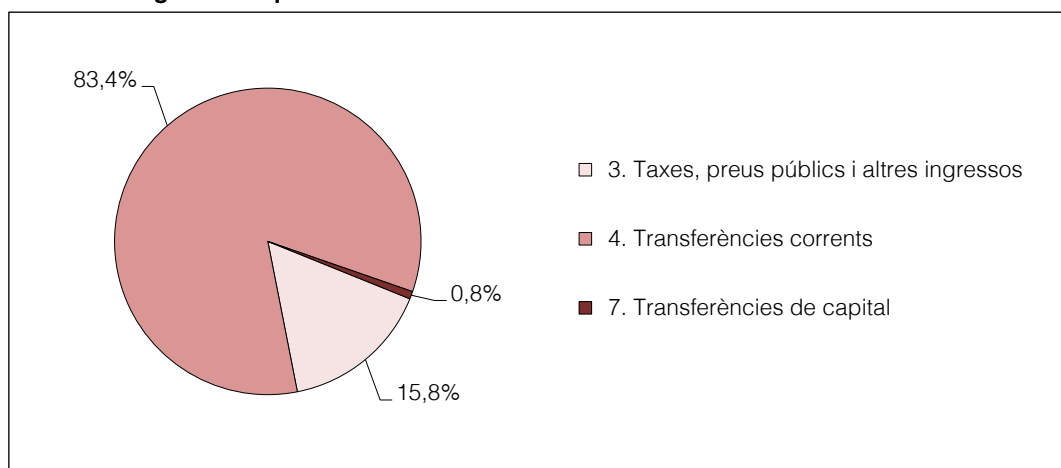
es podrien haver inclòs dins la liquidació del pressupost de l'exercici 2018 amb l'aprovació de la corresponent modificació de crèdit, atès que hi havia romanent de tresoreria per a despeses generals.

2.2.3. Liquidació del pressupost d'ingressos

Del total de drets reconeguts del pressupost d'ingressos de l'exercici 2018, que van ascendir a 6,29 M€, el 83,4% correspon a les transferències corrents rebudes principalment dels ajuntaments mancomunats, d'Ecoembes, d'Ecovidrio, del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat i de la Diputació de Barcelona. La resta dels drets reconeguts corresponen a preus públics, principalment pels serveis funeraris prestats, 15,8%, i a transferències de capital provinents de la Diputació per inversions i millores, 0,8%.

A continuació es mostra un gràfic que representa la distribució dels ingressos liquidats de la Mancomunitat:

Gràfic 1. Ingressos liquidats

Font: Elaboració pròpia.

2.2.3.1. Taxes, preus públics i altres ingressos

El detall de les taxes, preus públics i altres ingressos de l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 8. Taxes, preus públics i altres ingressos

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
34. Preus públics	998.536	-	998.536	991.741	134.351
39. Altres ingressos	20.268	-	20.268	3.193	-
Total	1.018.804	-	1.018.804	994.934	134.351

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

L'article 41 del TRLRHL estableix que els preus públics es poden exigir per la prestació de serveis públics o la realització d'activitats administratives de competència local però, a diferència de les taxes, han de ser de sol·licitud o recepció voluntària i poden ser prestats també pel sector privat.

La Mancomunitat fixa els preus públics mitjançant les respectives ordenances. En concret, la Mancomunitat disposa d'una ordenança general que regula la gestió, liquidació i recaptació i quatre ordenances que regulen els preus públics per la prestació de serveis funeraris, per la venda de materials diversos, lloguer i serveis, per la utilització de les deixalleries i per la prestació del servei de teleassistència del programa de serveis socials d'atenció domiciliària.

En la fiscalització dels preus públics corresponents a l'exercici 2018, s'ha vist que aquests no es basaven en cap informe tècnic i econòmic que detallés el cost de l'activitat a què feien referència. L'article 44 del TRLRHL estableix que els preus públics han de cobrir, com a mínim, el cost del servei prestat o de l'activitat realitzada, llevat que existeixin raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic. La Mancomunitat hauria d'elaborar l'estudi de costos corresponent amb l'objectiu d'assegurar que els preus públics per a la prestació dels serveis cobreixin el cost de l'activitat.

Tot i això, de l'anàlisi realitzada s'ha vist que la Mancomunitat fa un seguiment anual dels costos i del resultat dels diferents serveis que presta, per controlar i identificar les variacions que poden afectar la fixació de preus per a l'exercici següent, fet que facilitaria l'elaboració de l'estudi de costos esmentat.

Dins els ingressos per preus públics, el 63,9% dels drets reconeguts corresponen, principalment, a la prestació dels serveis funeraris, 633.736 €, i als ingressos dels municipis de Collsuspina i Figaró-Montmany, entitats locals no mancomunades, pels serveis de recollida selectiva de residus porta a porta i deixalleria mòbil, acordats mitjançant convenis signats l'any 2014 i 2009, respectivament, 132.335 €.

Durant els exercicis 2015-2017 la Mancomunitat va repercutir l'IVA pels serveis de recollida i tractament de residus i els de neteja viària prestats als ajuntaments mancomunats, perquè considerava que es tractava de serveis subjectes a IVA, tal com es defineix en l'article 4 de la Llei 37/1992, del 28 de desembre, d'IVA. Alhora, la Mancomunitat es va deduir les quotes d'IVA suportades en l'adquisició de béns i serveis necessaris per a la prestació d'aquets serveis.

En l'exercici 2018, i d'acord amb diversos procediments duts a terme per l'Administració Tributària respecte d'altres entitats del sector públic amb circumstàncies similars i a pronunciaments de la Direcció General de Tributs (DGT),⁸ la Mancomunitat va entendre que

8. Entre d'altres, la consulta vinculant V0487-18, en què s'analitzen els serveis de recollida de residus prestats

aquests serveis podrien no estar subjectes a l'IVA. A partir d'aquell exercici, la Mancomunitat va deixar de repercutir l'IVA a les aportacions dels ajuntaments mancomunats i l'IVA suportat va passar a ser un cost efectiu del servei, no recuperable. Com a conseqüència, les tarifes van incrementar-se per la part d'aquest IVA no deduïble.

En l'exercici 2019 la Mancomunitat va regularitzar les liquidacions efectuades en els exercicis 2015-2017, i va presentar autoliquidacions complementàries per fer front a l'IVA deduït en excés, juntament amb els recàrrecs i interessos de demora d'acord amb la Llei 58/2003, del 17 de desembre, general tributària. En paral·lel, es va presentar una sol·licitud de rectificació d'autoliquidacions amb devolució d'ingressos indeguts repercutits incorrectament als ajuntaments mancomunats. La devolució pertanyia als ajuntaments, que són els qui van fer front al pagament superior. La quantia, d'acord amb els càlculs realitzats, s'estima en 519.851 € a pagar, més recàrrecs, 103.970 €, i interessos de demora, 25.395 €.

2.2.3.2. *Transferències corrents*

El detall dels ingressos per transferències corrents de l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 9. Transferències corrents

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
45. De comunitats autònomes	945.760	-	945.760	899.239	29.596
46. D'entitats locals	3.330.912	10.414	3.341.326	3.487.394	517.199
48. De famílies i institucions sense finalitat de lucre	859.775	-	859.775	859.444	185.538
Total	5.136.447	10.414	5.146.861	5.246.077	732.333

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Els principals ingressos per transferències corrents provenen de les aportacions dels ajuntaments mancomunats, de la Generalitat de Catalunya, de la Diputació de Barcelona i de les aportacions realitzades per les empreses privades que es deriven principalment del conveni amb Ecoembes i Ecodrio. A continuació s'expliquen aquests ingressos.

Transferències corrents de comunitats autònomes

El detall dels ingressos per transferències corrents que provenen de la Generalitat de Catalunya és el següent:

per un consorci a les administracions públiques consorciades; la consulta vinculant V0862-15, en què s'analitzen els serveis d'execució d'obra d'una mancomunitat per als ajuntaments mancomunats, o la consulta vinculant V4679-16, en què s'analitzen els serveis de tractament de residus prestats per un consorci als ajuntaments consorciats.

Quadre 10. Transferències corrents de comunitats autònomes

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
Servei Públic d'Ocupació de Catalunya	55.281	-	55.281	55.281	11.057
Departament de Treball, Afers Socials i Família	491.839	-	491.839	465.170	6.739
Agència de l'Habitatge de Catalunya	22.373	-	22.373	22.562	-
Agència de Residus de Catalunya	376.267	-	376.267	356.226	11.800
Total	945.760	-	945.760	899.239	29.596

Imports en euros.

Font: Liquidació del pressupost de l'exercici 2018.

Els principals conceptes pels quals es reben transferències corrents provinents de la Generalitat de Catalunya són els següents:

- Les transferències del Servei d'Ocupació de Catalunya s'engloben en el marc del programa Enfeina't 2017, dirigit a fomentar accions per a la contractació laboral temporal i acompanyament a la inserció de les persones en situació d'atur de llarga durada amb l'objectiu de millorar la seva ocupabilitat, 55.281 €.
- Els ingressos rebuts del Departament de Treball, Afers Socials i Família en el marc del Contracte programa 2016-2019⁹ per a la coordinació, la cooperació i la col·laboració en matèria de serveis socials i altres programes relatius al benestar social i polítiques d'igualtat, 465.170 €.
- Les aportacions de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya per ajudes socials al pagament de lloguer i per oferir informació i assessorament en matèria d'habitatge, 22.562 €.
- Els ingressos rebuts pel retorn del cànon per la recollida selectiva de la fracció orgànica i per accions formatives i campanyes, 356.226 €. La Mancomunitat autoliquida el cànon a l'ARC, 305.878 €, que és qui el recapta per compte de la Generalitat. L'any següent, d'acord amb uns paràmetres establerts, l'ARC fa el retorn d'una part d'aquest cànon a les entitats locals que presten el servei de recollida selectiva, com a mesura per incentivar les bones pràctiques en aquest camp. La Mancomunitat és qui el rep i, posteriorment, a partir de l'acord plenari de l'Assemblea General, el redistribueix entre els municipis, 80,0%, i la Mancomunitat per la gestió del servei, 20,0%.

9. Contracte programa 2016-2019 per a la coordinació, la cooperació i la col·laboració entre el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i la Mancomunitat, en matèria de serveis socials, altres programes relatius a benestar social i polítiques d'igualtat, signat el 3 d'agost del 2016, pel qual es regula la coordinació, cooperació i col·laboració en aquestes matèries, quant a la seva prestació i finançament, objectius generals, actuacions i mecanismes d'avaluació. Per a l'exercici 2018 es va preveure un import global de 526.102€ desglossat entre ajuts d'urgències socials i pobresa energètica, 44.963€; treballadors i educadors socials, 333.909€; serveis d'atenció domiciliària i diürna, 68.249€; migració i joventut, 78.981€. Finalment, es van reconèixer obligacions per 465.170€.

Les liquidacions són provisionals i es fan de forma trimestral i s'efectua una liquidació final en l'exercici immediatament posterior, per la qual cosa, els drets reconeguts en l'exercici 2018 inclouen les liquidacions provisionals de l'exercici, 241.332 €, i la liquidació definitiva de l'exercici 2017, 64.546 €, que es registra com a modificació pressupostària.

Transferències corrents d'entitats locals

El detall dels ingressos per transferències corrents que provenen d'entitats locals és el següent:

Quadre 11. Transferències corrents d'entitats locals

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
Diputació de Barcelona	176.990	10.414	187.404	205.473	33.093
Ajuntaments: aportació serveis mancomunats	3.153.922	-	3.153.922	3.281.921	484.106
Total	3.330.912	10.414	3.341.326	3.487.394	517.199

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Les aportacions de les entitats locals es componen de 3,28 M€ de drets reconeguts dels ajuntaments mancomunats. Entre les més rellevants hi ha les aportacions en els serveis per la recollida de residus sòlids urbans i neteja viària, 2,41 M€, que es calculen en funció de diferents paràmetres com ara les tones recollides i les hores del personal de recollida. L'Assemblea General del 18 d'octubre del 2017 va fixar les aportacions per a l'exercici 2018, d'acord amb l'article 24 dels estatuts, amb l'aprovació de les diferents tarifes en funció dels serveis prestats (vegeu l'apartat 1.2.2.1).

Finalment, els ajuntaments són els que cobren una taxa als habitants en concepte de recollida de residus.

Per altra banda, s'inclouen les aportacions, mitjançant quotes trimestrals, per la participació en el finançament dels serveis que presta l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de la Mancomunitat als ajuntaments mancomunats adherits a través de convenis de col·laboració inter-administrativa, en el marc del Contracte programa 2016-2019 del Departament de Treball, Afers Socials i Família i la Mancomunitat i que es calcula en funció de la ràtio de treballador social i educador social per població.

Durant l'exercici 2018, a més de les quotes pels serveis socials corresponents a l'exercici 2018, la Mancomunitat va reconèixer els drets corresponents al període de l'últim trimestre del 2017 per les quotes dels serveis socials. L'impacte en el pressupost va ser de 99.565 €. Aquest import s'hauria d'haver reconegut en la comptabilitat economicopatrimonial com a ingressos meritats de l'exercici 2017 i la corresponent contrapartida en el compte 441, Deutors per ingressos meritats.

Per altra banda, la Mancomunitat presta als ajuntaments serveis que són finançats majoritàriament amb les aportacions d'aquests, com és el cas del servei de desenvolupament local i del servei de joventut. La Mancomunitat va fixar les quotes i aportacions mancomunades en exercicis anteriors i s'han anat revisant en funció de les variacions al llarg dels anys de determinats factors que intervenen en la prestació del servei, com és el cas dels increments en costos de personal. En la fiscalització realitzada, s'ha vist que la Mancomunitat no realitza un estudi anual tècnic i econòmic per avaluar la cobertura del cost dels serveis que són finançats principalment per les aportacions i, d'acord amb l'anàlisi realitzada s'ha vist que aquestes aportacions no cobreixen la totalitat dels costos del servei prestat.

En l'exercici 2018 i d'acord amb l'article 24 dels estatuts, en l'Assemblea General del 18 d'octubre del 2017 es va aprovar la modificació de les aportacions mancomunades per la incorporació de l'IVA no repercutible a partir de la revisió realitzada en l'exercici respecte del tractament de l'impost en determinats serveis prestats als ajuntaments mancomunats (vegeu l'apartat 2.2.3.1).

L'import dels drets pendents de cobrament, 484.106 €, correspon principalment a les aportacions dels ajuntaments mancomunats pels serveis prestats els mesos de novembre i desembre del 2018.

Transferències corrents de famílies i institucions sense finalitat de lucre

El detall dels ingressos per transferències corrents que provenen de famílies i institucions sense finalitat de lucre és el següent:

Quadre 12. Transferències de famílies i institucions sense finalitat de lucre

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
Ecoembes	801.647	-	801.647	795.036	166.348
Ecovidrio	57.468	-	57.468	63.748	19.190
Altres aportacions	660	-	660	660	-
Total	859.775	-	859.775	859.444	185.538

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Les aportacions realitzades per institucions sense ànim de lucre es derivaven principalment dels convenis als quals la Mancomunitat es va adherir amb Ecoembes i Ecovidrio (vegeu l'apartat 1.2.2.1). En aplicació d'aquests convenis, la Mancomunitat emetia les factures a ambdues entitats per la compensació acordada i calculada en funció dels quilos lliurats al recuperador/reciclador pel preu unitari. El 92,7% dels drets reconeguts, 736.965 €, corresponen a la facturació mensual per la selecció d'envasos lleugers facturats a Ecoembes.

2.2.3.3. *Transferències de capital*

El detall de les transferències de capital rebudes per la Mancomunitat durant l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 13. Transferències de capital

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
76. D'entitats locals	-	-	-	50.615	-
Total	-	-	-	50.615	-

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Els drets reconeguts corresponen a la darrera part de la transferència de capital provinent de la Diputació de Barcelona, per a la millora i manteniment de les instal·lacions de protecció contra incendis en el marc del Pla Xarxa de Governos Locals, pla de mandat 2012-2015, per 50.615€. Aquest import es va rebre durant l'exercici 2018, i correspon a la despesa reconeguda en exercicis anteriors.

2.2.3.4. *Actius financers*

El detall del capítol Actius financers en l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 14. Actius financers

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
87. Romanent de tresoreria	-	2.192.630	2.192.630	-	-
Total	-	2.192.630	2.192.630	-	-

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Les modificacions pressupostàries corresponen a la incorporació del romanent de tresoreria per finançar modificacions de crèdit (vegeu l'apartat 2.2.2).

2.2.4. *Liquidació del pressupost de despeses*

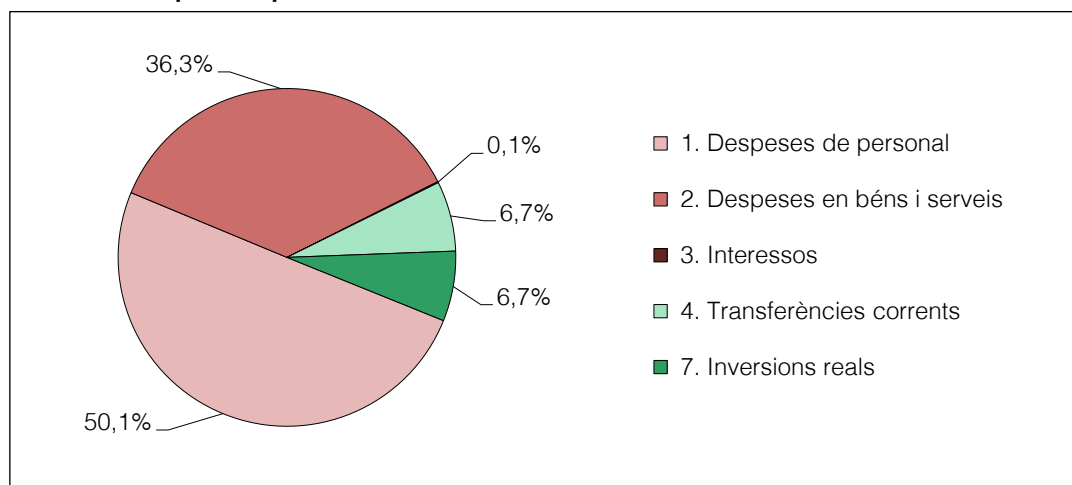
El pressupost de despeses es va aprovar inicialment en 6,16 M€, i es va modificar al llarg de l'exercici en 2,20 M€. Això dona com a resultat un pressupost definitiu de 8,36 M€. Les obligacions reconegudes durant l'exercici 2018 van ascendir a 6,26 M€, que suposa un grau d'execució sobre el pressupost definitiu d'un 74,9%. Aquest grau d'execució és degut, principalment, al fet que la major part de les modificacions del pressupost de despeses

corresponien a incorporacions de romanents de crèdits per inversions reals que, a la pràctica, no es van realitzar (vegeu l'apartat 2.2).

El 50,1% de les obligacions reconegudes de l'exercici 2018 corresponien a les despeses de personal i el 36,3% a les despeses en béns corrents i serveis, principalment pels costos de la gestió dels serveis de recollida i gestió de residus, la prestació de serveis socials bàsics i la prestació dels serveis funeraris. Les transferències corrents suposaven un 6,7% i les despeses per inversions reals un 6,7% del total.

A continuació es mostra un gràfic que representa la distribució de les despeses liquidades de la Mancomunitat:

Gràfic 2. Despeses liquidades

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'exercici 2018 de la Mancomunitat.

2.2.4.1. *Despeses de personal*

El detall de les despeses de personal de l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 15. Despeses de personal

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Pendent de pagament
10. Retribucions òrgans de govern i personal directiu	11.200	-	11.200	11.200	-
12. Retribucions personal funcionari	26.474	198	26.672	17.589	-
13. Retribucions personal laboral	2.359.762	54.766	2.414.528	2.351.270	-
15. Incentius al rendiment	9.151	69	9.220	14.401	-
16. Quotes i prestacions socials	810.991	14.776	825.767	743.895	59.900
Total	3.217.578	69.809	3.287.387	3.138.355	59.900

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Les obligacions reconegudes en el capítol 1 del pressupost de despeses van ser de 3.138.355 €, dels quals 2.380.059 € corresponien a les retribucions del personal i dels òrgans de govern, 14.401 € a incentius al rendiment i 743.895 € a les quotes i les prestacions socials.

La despesa en les retribucions del personal de l'exercici 2018 va experimentar una variació del 9,8% respecte de l'exercici anterior motivada, d'una banda, per l'aplicació de l'1,5% d'increment retributiu d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018, més el 0,25% d'increment també previst en la llei esmentada, amb efectes de l'1 de juliol, perquè el PIB de l'exercici 2017 havia tingut un increment superior al 3,1%. D'altra banda, la variació en la retribució ve motivada també, per la meritació de nous triennis, les variacions de personal (principalment trenta-nou incorporacions i trenta-quatre baixes de personal temporal, la major part de les quals corresponien a personal dedicat al servei de recollida i tractament de residus) i la incorporació d'un funcionari per exercir les funcions de secretari interventor.

Relació de llocs de treball i plantilla pressupostària

En l'exercici fiscalitzat, la Mancomunitat no disposava de la Relació de llocs de treball (RLT), en contra del que estableix l'article 74 del Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic (TRLEBEP) i del que dicten els seus estatuts, si bé estava en negociacions amb el comitè d'empresa per a la seva elaboració i posterior aprovació, prevista per a l'exercici 2020.

A continuació es presenta el detall dels llocs de treball que componien la plantilla al tancament de l'exercici 2018:

Quadre 16. Resum de la plantilla de personal

Tipologia	Plantilla
Funcionaris	1
Personal laboral	104
Total	105

Font: Plantilla de la Mancomunitat.

La plantilla del personal de la Mancomunitat per a l'exercici 2018 va ser aprovada per l'Assemblea General el 17 de gener del 2018, i publicada en *el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* del 24 de gener del 2018.

Condicions de treball del personal

El personal laboral de la Mancomunitat es regeix pel Conveni col·lectiu del personal laboral de la Mancomunitat que es va aprovar el 18 d'octubre de l'exercici 2006, amb una vigència de tres anys, prorrogables anualment de forma tàcita si no el denuncia cap de les parts.

En l'anàlisi realitzada s'ha verificat que el Conveni col·lectiu del personal laboral s'ajustava a la legislació vigent. Tot i això, a causa de la seva antiguitat i del fet que el Conveni no definia l'estructura de les retribucions bàsiques i complementàries del personal, sinó que la supeditava a l'aprovació d'uns estudis organitzatius i retributius que estaven en curs, es considera que s'hauria de promoure i impulsar la negociació d'un nou conveni que delimiti de forma clara els conceptes retributius del personal laboral, que actualment es basen en les taules retributives aprovades pels òrgans de govern.

Retribucions al personal

Les retribucions de l'exercici 2018 al personal van ascendir a 2.394.460 €, el 76,3% del total de les despeses de personal. D'aquests, 11.200 € corresponien a remuneracions als membres dels òrgans de govern, 17.589 € a retribucions de funcionaris, 2.351.270 € a retribucions de personal laboral, i 14.401 € a incentius al rendiment.

Com ja s'ha dit, les retribucions del personal de la Mancomunitat van experimentar un increment de l'1,5%, més el 0,25% addicional, amb efectes de l'1 de juliol, d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

a) Remuneracions als òrgans de govern

L'Assemblea General de la Mancomunitat es compon de vint-i-quatre representants dels ajuntaments mancomunats. Únicament el president exerceix les seves funcions amb dedicació parcial, i la resta assisteixen a les reunions dels òrgans de govern a què pertanyen i perceben les indemnitzacions corresponents, que es comptabilitzen en el capítol 2 del pressupost de despeses per 12.100 €.

En la sessió extraordinària de l'Assemblea General del 30 de setembre del 2015 i en la sessió ordinària del 19 de juliol del 2017, es va establir el règim de retribucions i d'indemnitzacions dels membres de la Mancomunitat, d'acord amb l'article 75 de la LRBRL per a la primera i per a la segona meitat de la legislatura, respectivament.

b) Retribucions al personal funcionari i laboral

Dins les retribucions del personal s'inclouen el sou base, el complement de destinació, el complement específic i els triennis relatius al personal funcionari i laboral. Aquests conceptes retributius es perceben en catorze pagues, d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018.

Dins les retribucions del 2018 corresponents al personal que presta l'activitat en els serveis funeraris de la Mancomunitat s'hi va incloure un plus per la prestació del servei de tanatostètica (servei específic que només poden prestar aquells treballadors que disposen de la

formació corresponent) que no va ser degudament aprovat pels òrgans de govern fins a l'exercici 2019, amb efectes retroactius.

Durant l'exercici 2018, sis treballadors de la Mancomunitat van cobrar hores per treballs extraordinaris per sobre de les 80 hores extres, límit màxim en còmput anual en què es pot incórrer, d'acord amb l'article 35.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, del 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors.

En l'anàlisi realitzada s'ha vist que diversos treballadors percebien complements salarials per canvi de responsabilitats o per canvi de lloc de treball que no estan regulats en el conveni i que tampoc no van ser degudament autoritzats. En concret, van ser 19.321 € corresponents a quinze treballadors.

La Mancomunitat té personal en plantilla subrogat d'ajuntaments mancomunats, mitjançant conveni de col·laboració, per a la prestació de serveis que, prèviament, eren realitzats pels mateixos ajuntaments, als quals se'ls hi mantenen les condicions salarials dels ajuntaments respectius, que superen les acordades per la Mancomunitat. Aquestes condicions salarials no formen part de l'àmbit de la fiscalització realitzada.

Es van registrar retribucions al personal per 44.485 € en el compte 413, Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost, de la comptabilitat economicopatrimonial de l'exercici 2018, corresponents a part de la nòmina del mes de desembre del 2018 per manca de crèdit disponible a final d'exercici (vegeu l'apartat 2.2.2).

c) Incentius al rendiment

Dins dels incentius al rendiment s'inclouen els imports que cobren el personal de cinta de triatge i el personal de neteja per hores extres. Es considera que aquests imports tenen la consideració de retribucions atès que es perceben de forma periòdica i estan relacionats amb les característiques del lloc de treball, per la qual cosa s'haurien de comptabilitzar dins les retribucions al personal, article 13.

d) Quotes, prestacions i despeses socials

Dins de Quotes, prestacions i despeses socials es registra, fonamentalment, la despesa corresponent a la Seguretat Social a càrrec de l'entitat, que en l'exercici 2018 va ascendir a 710.263 €. La resta de la despesa correspon a formació del personal i altres despeses socials.

Contractació de personal

L'evolució del nombre de treballadors de la Mancomunitat del 31 de desembre del 2017 al 31 de desembre del 2018 va ser la següent:

Quadre 17. Variació del personal

Tipologia	Treballadors a 31.12.2017	Altes	Baixes	Treballadors a 31.12.2018
Funcionaris de carrera	-	1	-	1
Personal laboral fix	62	-	(8)	54
Personal laboral temporal	37	39	(26)	50
Total	99	40	(34)	105

Font: Elaboració pròpia.

Durant l'exercici es va incorporar un funcionari d'habilitació de caràcter estatal per ocupar el lloc de Secretaria Intervenció amb dedicació parcial i en règim d'acumulació (vegeu l'apartat 1.2.3). A més, dins del personal laboral, es va dur a terme la conversió de dotze treballadors amb contractes laborals temporals a indefinits no fix, a conseqüència de la sentència estimatòria número 44/2019 del 29 de desembre del 2018 del Jutjat social número 3 de Granollers per la resolució del conflicte laboral per la reclamació dels treballadors de dret a la conversió en indefinits.

La Mancomunitat va contractar trenta-nou treballadors laborals temporals, principalment per a la cobertura de baixes de personal laboral temporal i fix, la major part degudes a necessitats urgents vinculades al servei de recollida de residus, activitat amb un alt nivell de rotació. També hi va haver dues noves incorporacions amb contracte de durada determinada, en el marc de la subvenció següent provinent del Servei d'Ocupació de Catalunya:

- Ordre TSF/247/2017, del 27 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions destinades al programa Enfeina't per a la contractació laboral temporal i acompanyament de la inserció de les persones en situació d'atur de llarga durada.

En l'anàlisi realitzada s'ha vist que atesa la necessitat urgent dels serveis, en algunes ocasions la Mancomunitat va dur a terme contractacions temporals de forma directa, sobretot en el moment en què s'esgotava la borsa de treball prèviament constituïda, principalment de peons i xofers de la recollida de residus, sense respectar els principis rectoris d'accés a l'ocupació pública d'igualtat, publicitat, capacitat i mèrit, d'acord amb l'article 55 del TRLEBEP. Tot i les dificultats de la Mancomunitat per cobrir aquest tipus de places, es considera que aquesta contractació es podria millorar amb una major antelació a l'hora de planificar les necessitats de personal. Així mateix, la manca d'una RLT i d'aprovació d'una oferta pública d'ocupació va comportar contractar personal laboral, mitjançant contractes temporals d'interinitat, per cobrir vacants de caràcter estructural.

Declaracions d'incompatibilitats, d'activitats i de béns dels representants locals i de dedicació

L'article 75.7 de la LRBRL estipula que els representants locals han de formular una declaració sobre causes de possibles incompatibilitats, i de qualsevol activitat que els proporcion

o els pugui proporcionar ingressos econòmics. Així mateix, han de fer una declaració dels seus béns patrimonials i de la participació en societats de tota mena, amb inclusió d'informació de les societats en què participen, i de les liquidacions dels impostos sobre la renda, patrimoni i, si escau, de societats. Aquestes declaracions s'han d'efectuar en els models aprovats pel Ple i han de ser publicades amb caràcter anual i, en tot cas, en el moment de finalització del mandat.

Les declaracions presentades pels membres de la Mancomunitat corresponents a la legislatura que començà el 2015 no van ser publicades en el portal de transparència de la Mancomunitat.

2.2.4.2. Despeses en béns corrents i serveis

El detall de les despeses en béns corrents i serveis de l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 18. Despeses en béns corrents i serveis

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Pendent de pagament
20. Arrendaments i cànon	46.395	-	46.395	44.804	24.730
21. Reparacions, manteniment i conservació	223.176	12.969	236.145	253.024	74.029
22. Materials, subministraments i altres	1.972.156	105.016	2.077.172	1.937.037	470.625
23. Indemnitzacions per raó del servei	47.227	-	47.227	38.942	4.351
Total	2.288.954	117.985	2.406.939	2.273.807	573.735

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

El capítol 2 de despesa de la Mancomunitat representava el 36,3% del total d'obligacions reconegudes de l'exercici 2018, sent així un dels capítols més significatius del total de despeses. Les partides més significatives corresponien a Materials, subministraments i altres. També s'inclouen les despeses per indemnitzacions per raó del servei, les quals corresponien als imports satisfets als representants dels ajuntaments mancomunats per la seva assistència als òrgans col·legiats de què formaven part, 12.100 € (vegeu l'apartat 2.2.4.1) i a les despeses per dietes i locomoció, 26.842 €.

Arrendaments i cànon

Les obligacions reconegudes d'aquest concepte corresponien al pagament a l'Ajuntament de Tona per l'ús i l'explotació del tanatori, propietat de l'Ajuntament, 24.729 €, i al pagament a l'Ajuntament de Taradell per l'ús i l'explotació del tanatori de Taradell, 20.075 €. La Mancomunitat no disposa d'un conveni o contracte amb l'Ajuntament de Taradell que reguli aquesta prestació.

Reparacions, manteniment i conservació

La principal despesa en manteniment i conservació és la que es deriva de l'activitat de recollida de residus, les obligacions reconegudes de la qual durant l'exercici 2018 van ascendir a 178.261 €, corresponents principalment a reparacions i manteniments dels vehicles de la Mancomunitat per a la realització del servei de recollida de residus per 81.560 € i a quotes satisfetes pels contractes d'arrendament sense opció de compra (rènting), de vehicles per al servei, per 60.738 €.

La Mancomunitat comptabilitza la despesa corresponent als arrendaments de vehicles com si fossin arrendaments financers (60.738 € en aquest article, per l'import estimat del cost de manteniment dels vehicles, 7.788 € en el capítol 3 per la despesa financera estimada i 135.396 € per l'estimació del cost dels vehicles arrendats) (vegeu l'apartat 2.3). Atesa la naturalesa dels contractes (l'arrendatari no cedeix la propietat dels vehicles, el període d'arrendament és significativament inferior a la vida útil dels vehicles, els vehicles poden ser utilitzats per altres possibles arrendadors, no es preveu l'opció de compra, les possibles penalitzacions per rescissió del contracte no obliguen al pagament total de les quotes pendents, etc.) s'haurien d'haver registrat com arrendaments operatius i no financers, i incloure tota la despesa en l'article 20, Arrendament i cànon.

D'altra banda, en l'exercici 2018 es van comptabilitzar les factures corresponents a agost i desembre del 2017, per 29.066 €. Aquestes factures haurien d'haver estat enregistrades en el compte 413, Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost, de la comptabilitat economicopatrimonial de l'exercici 2017, cosa que la Mancomunitat no va fer.

Material, subministraments i altres

El detall d'aquesta despesa durant l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 19. Material, subministraments i altres

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Pendent de pagament
Material d'oficina	6.404	2.071	8.475	10.973	2.979
Subministraments	439.274	49.715	488.989	460.463	75.545
Comunicacions	27.026	-	27.026	31.188	7.814
Transports	2.800	-	2.800	1.654	297
Assegurances	40.986	-	40.986	38.819	-
Despeses diverses	196.198	15.510	211.708	202.175	114.208
Treballs realitzats per altres empreses	1.259.468	37.720	1.297.188	1.191.765	269.782
Total	1.972.156	105.016	2.077.172	1.937.037	470.625

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

A continuació s'expliquen les característiques de les despeses més significatives.

a) Subministraments

Les principals despeses en subministraments corresponien a l'electricitat, el combustible dels vehicles per al servei de recollida de residus, el subministraments de taüts i flors dels serveis funeraris i el subministrament de bosses i vestuari pel servei de recollida de residus porta a porta (vegeu l'apartat 2.3).

b) Despeses diverses

Dins les despeses diverses s'hi van incloure, principalment, el subministrament de cubells per al servei de recollida porta a porta, 41.596 €; l'ajust de regularització de la prorrata d'IVA suportat al tancament de l'exercici 2018, 23.326 €; l'elaboració d'un pla local de prevenció de residus, 10.563 €, i d'un estudi per a la implantació d'un sistema de pagament per generació per vincular la taxa de residus a la generació real i efectiva de cada generador, 11.719 € (vegeu l'apartat 2.3).

Així mateix, el 17 de setembre del 2017 la Mancomunitat es va adherir, mitjançant conveni, a l'acord marc de l'Associació Catalana de Municipis, per a la compra conjunta de bosses, fundes, cubells i contenidors per a la recollida de la fracció orgànica. En el conveni es va establir una despesa màxima anual de 62.500 €. Tot i això, l'entitat va realitzar compres addicionals amb el proveïdor d'altres tipus de cubells no inclosos en l'acord marc per valor de 41.596 €, de forma directa mitjançant contractes menors (vegeu l'apartat 2.3).

Per altra banda, el conveni establia l'obligatorietat de la Mancomunitat de trametre el document comptable A a l'Associació amb l'aprovació de la despesa, cosa que no es va fer.

c) Treballs realitzats per altres empreses

El detall de les principals despeses incloses en treballs realitzats per altres empreses, que van representar el 61,5% de les obligacions reconegudes de les despeses de material, subministraments i altres, és el següent:

Quadre 20. Treballs realitzats per altres empreses

Concepte	Obligacions reconegudes
Gestió de residus: recollida i tractament	792.826
Serveis funeraris	137.558
Serveis socials, ciutadania, dinamització gent gran i joventut	168.677
Administració i altres	92.704
Total	1.191.765

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Liquidació del pressupost de l'exercici 2018.

Gestió de residus: recollida i tractament

Durant l'exercici 2018 la Mancomunitat va reconèixer obligacions per 402.649 €, pel servei de selecció prèvia i tractament de la fracció rebuig i pel servei d'abocador o dipòsit controlat en el Centre de Tractament de Residus Municipals d'Osona i el Ripollès situat en el municipi d'Orís, que era el destí final del rebuig que no podia reciclar-se. Aquesta instal·lació és propietat del Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona, i correspon a l'abocador planificat en el Pla territorial sectorial d'infraestructures.

Dins d'aquestes despeses s'hi van incloure 40.819 € que corresponien a contractacions de personal temporal (peons i xofers) mitjançant empreses de treball temporal, per la cobertura del servei en moments puntuals d'excés de feina o de baixes i vacances del servei de recollida de residus urbans. La Mancomunitat porta a terme el control de les hores efectivament realitzades pel personal contractat mitjançant un full d'Excel de control; no hi ha marcatge digital o amb targeta. De la mostra fiscalitzada, a criteri de l'auditor, que suposa un 59,8% del total de despesa, s'han detectat petites diferències per duplicitats o errors respecte de les hores facturades, per la qual cosa seria recomanable que es realitzés una conciliació periòdica del control de les hores realitzades respecte de les facturades per l'empresa contractada.

Per altra banda, també s'hi va incloure el cost de la gestió i explotació de la deixalleria municipal d'Aiguafreda que prestava la Mancomunitat per raó del conveni signat amb l'Ajuntament. En l'anàlisi realitzada s'ha vist que els ingressos per la prestació del servei provinents de les aportacions fixades i de preus públics, 32.919 €, no cobrien el cost del servei, 51.730 €.

També s'hi van incloure 146.617 € corresponents a despeses reconegudes pel servei de triatge d'envasos, paper i cartró, que prestava la Fundació Privada TAC Osona (vegeu l'apartat 2.3).

Dins les obligacions reconegudes de l'exercici 2018 no es van comptabilitzar 72.225 € corresponents als mesos de novembre i desembre del 2018, per manca de crèdit presupostari. Aquest import va ser objecte de reconeixement extrajudicial en l'exercici següent (vegeu l'apartat 2.2.2).

Serveis funeraris

Dins les obligacions reconegudes corresponents als serveis funeraris s'hi van incloure, entre d'altres, 55.997 € pels serveis d'enterrament, trasllat de despulles i col·locació de làpides en cementiris, i 41.013 € per serveis diversos d'incineració de difunts (vegeu l'apartat 2.3).

Serveis socials, ciutadania, dinamització gent gran i joventut

Dins d'aquest epígraf s'hi van incloure les despeses incorregudes en l'exercici pels serveis

socials que prestava la Mancomunitat, entre d'altres, el servei d'assistència domiciliària a través d'un sistema de teleassistència, 45.090 €; els serveis contractats de tallers i activitats en el servei de joventut, 48.936 € i de dinamització de la gent gran, 27.617 €.

Administració i altres

Dins les obligacions reconegudes s'hi van incloure, entre d'altres, els honoraris d'assessorament fiscal per la regularització de les declaracions d'IVA, 12.000 € (vegeu l'apartat 2.2.3.1); les despeses pel servei d'implantació, posada en marxa i manteniment d'un sistema informàtic de gestió d'expedients electrònics, 19.817 €; els serveis d'assessorament laboral, 23.390 €, i les despeses del servei de neteja, 11.475 € (vegeu l'apartat 2.3).

2.2.4.3. Transferències corrents

El detall de les transferències corrents atorgades per la Mancomunitat en l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 21. Transferències corrents

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Pendent de pagament
46. Entitats locals	306.229	38.695	344.924	300.807	106.772
47. Empreses privades	4.000	1.000	5.000	4.364	-
48. Famílies i institucions sense finalitat de lucre	123.322	424	123.746	115.159	12.854
Total	433.551	40.119	473.670	420.330	119.626

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Dins les transferències corrents que la Mancomunitat concedeix a entitats locals, article 46, s'hi van incloure, principalment, les transferències trimestrals als ajuntaments mancomunats i als ajuntaments amb conveni per a la gestió de residus urbans pel retorn del 80% del cànon rebut de l'autoliquidació de l'exercici 2018 sobre la deposició de residus municipals, 193.068 €. Aquest import es calcula en funció de les tones generades i va incloure també la liquidació definitiva del retorn de cànon de l'exercici 2017, 38.695 € (vegeu l'apartat 2.2.3.2). D'acord amb l'article 26 de la Llei 8/2008, del 10 de juliol, de finançament de les infraestructures de gestió dels residus i dels cànon sobre la disposició del rebuig dels residus, els titulars de les instal·lacions de deposició de rebuig de residus municipals són els qui han de dur a terme l'autoliquidació dels cànon sobre la deposició de residus municipals.

Dins de les transferències corrents a famílies i institucions sense finalitat de lucre s'hi van incloure, principalment, els ajuts d'urgència social a famílies i finançats pel Departament de Treball, Afers Socials i Família en el marc del Contracte programa 2016-2019, 46.236 €, que

van ser atorgats segons les bases reguladores d'ajuts d'urgència del Consell Comarcal d'Osona a les quals es va adherir la Mancomunitat per acord de la Junta de Govern del 26 de febrer del 2014. Així mateix s'inclouen les beques d'escolarització finançades a través d'aportacions dels ajuntaments mancomunats, 41.594 €.

2.2.4.4. Inversions reals

El detall de les inversions reals de l'exercici 2018 és el següent:

Quadre 22. Inversions reals

Concepte	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Pendent de pagament
62. Inversió nova associada al funcionament operatiu dels serveis	58.283	1.830.088	1.888.371	223.326	77.989
63. Inversió de reposició associada al funcionament operatiu dels serveis	-	112.347	112.347	20.477	-
64. Despeses en inversions de caràcter immaterial	145.551	31.302	176.853	175.370	30.525
Total	203.834	1.973.737	2.177.571	419.173	108.514

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

La major part de l'import pressupostat en l'article 62, per 1,76 M€, corresponia a la inversió en la construcció d'un edifici de nova planta, destinat a la producció de compostatge procedent de la recollida de FORM.

Per altra banda, del total d'obligacions reconegudes d'inversions reals durant l'exercici, 135.396€ corresponien a contractes d'arrendament operatius de camions per a la recollida de residus (vegeu l'apartat 2.2.4.2). La resta d'inversions inclouen principalment quotes satisfetes per arrendaments financers en l'adquisició de maquinària per a la neteja viària i camions per al servei de recollida de residus urbans (vegeu l'apartat 2.3).

2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

2.3.1. Normativa aplicable

Fins al 9 de març del 2018, la Mancomunitat va estar sotmesa al text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre (TRLCSF), i al Decret Llei 3/2016, del 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública. Des d'aquella data li és d'aplicació la Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP).

2.3.2. Mostra fiscalitzada

Per a la fiscalització de la contractació administrativa, s'ha obtingut el detall dels contractes licitats i/o vigents durant l'exercici 2018. A més, per comprovar que no existien altres despeses susceptibles de ser contractades mitjançant un procediment de contractació d'acord amb la normativa, s'han analitzat els capítols 2 i 6 del pressupost de despeses.

Així, la mostra fiscalitzada, seleccionada a criteri de l'auditor, està formada per tretze contractes seleccionats del total de disset de la llista de contractes licitats i/o vigents en l'exercici 2018, per la despesa corresponent al Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona, que prestava serveis a la Mancomunitat, per catorze contractes menors i un acord marc de l'exercici 2018, corresponents a quinze proveïdors d'un total de dos-cents setanta-vuit.

Els expedients seleccionats han estat els següents:

Quadre 23. Mostra de contractes fiscalitzats

Id.	Tipus de contracte i procediment d'adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Import adjudicat sense IVA
<i>Contractes licitats i/o vigents en l'exercici 2018</i>					
1	Subministrament Obert	11.03.2015	Transtel, SA	Subministrament mitjançant contracte de renting d'un camió	201.552
2	Serveis Obert	25.03.2015	Fundació Privada TAC Osona	Serveis de triatge de materials reciclables a la planta de triatge	605.264
3	Subministrament Acord marc	22.10.2015	J.M.F.D. (persona física)	Subministrament de taüts per als serveis funeraris	90.000
4	Serveis Negociat sense publicitat	26.04.2016	ARC Despatx d'advocats i consultors SLP	Servei d'assessorament i gestió de nòmines i altres assumptes relacionats amb la legislació laboral	38.400
5	Subministrament Obert	22.07.2016	Transtel, SA	Subministrament mitjançant arrendament amb opció de compra d'una màquina escombradora automòbil de segona mà	111.640
6	Subministrament Obert	04.08.2016	Transtel, SA	Subministrament mitjançant arrendament sense opció de compra de dos vehicles compactadors per a la recollida de residus	382.560
7	Subministrament Obert	17.05.2017	Serveis Taradell Carburants, SL	Subministrament de carburants tipus Gasoil A, benzina sense plom 95 i lubricant Adblue	156.600
8	Subministrament Obert	24.10.2017	Nirvauto, SA	Subministrament de xassís i cabina per caixa compactadora per al servei de recollida	85.022
9	Subministrament Obert	14.12.2017	Comercial Agrícola Casacuberta, SL	Subministrament d'un tractor per al servei de tractament de residus	68.990
10	Serveis Obert	04.05.2018	FornBell Consultors, SLP	Servei de suport jurídic en matèria de personal i gestió administrativa laboral, incloent-hi defensa jurídica davant la jurisdicció social i contenciosa administrativa	33.600
11	Serveis Obert	04.05.2018	Aufuce, SL	Servei d'enterraments, trasllat de despulles i col·locació de làpides i altres materials en cementiris	201.000

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 26/2020

Id.	Tipus de contracte i procediment d'adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Import adjudicat sense IVA
12	Serveis Obert	16.07.2018	Subministres Orgànics de Terres i Substrats, SL	Servei de tractament de la fracció orgànica i vegetal	187.600
13	Subministrament Obert	14.09.2018	Serveis Taradell Carburants, SL	Subministrament de carburants tipus Gasoil A, benzina sense plom 95 i lubricant Adblue	156.000
Consorci					
14	Serveis Directe	2016	Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona	Servei de tractament de la fracció rebuig, resta i voluminosos	*402.649
Contractes menors					
15	Serveis Menor	07.04.2017	A.P.E. (persona física)	Serveis funeraris de suport a treballs en els cementiris que inclou: enterrament, trasllat i col·locació de làpides	*17.999
16	Serveis Menor	05.12.2017	Audifilm Grupoal Software, SL	Implantació i posada en marxa d'un sistema de gestió d'expedients electrònics	*17.325
17	Serveis Menor	22.02.2018	Serveis de Suport a la Gestió, SL	Contractació del servei d'estudi preparatori per a la implantació d'un pagament per generació	*10.984
18	Serveis Menor	2018	Serveis Funeraris Xicoy, SL	Servei d'incineració de difunts	*17.430
19	Serveis Menor	2018	Lavola 1981, SA	Elaboració de Pla local de prevenció de residus	*9.900
20	Serveis Menor	2018	Auto Vigatana, SL	Servei de reparació i manteniment de vehicles de recollida	*14.122
21	Serveis Menor	2018	Montajes Eléctricos Gas Gas, SA	Servei de lloguer de generadors elèctrics	*24.427
22	Subministrament Menor	2018	Serveis Taradell Carburants, SL	Subministrament de carburants per generadors elèctrics	*24.337
23	Serveis Menor	2018	ATF Fill de J. Cuberta, SA	Servei d'incineració de difunts	*23.583
24	Serveis Menor	2018	Duran-Sindreu Assessorament Legal i Tributari, SLP	Servei d'assessorament fiscal en regularització de les declaracions d'IVA	*12.000
25	Serveis Menor	2018	Informàtica Feu, SL	Treballs de manteniment de la xarxa informàtica i subministrament de material informàtic	*30.630
26	Serveis Menor	2018	Auto Reparació Polígon, SL	Servei de reparació i manteniment de vehicles de recollida	*27.789
27	Serveis Menor	2018	Catalana de Treball ETT, SL	Servei de treball temporal	*24.419
28	Serveis Menor	2018	C I C Vint Zero Tres, SL	Explanació i retirada de terres sobrants	*8.946
Acord marc					
29	Subministraments Acord marc	2018	ID Waste, SL	Subministrament de cubells, contenidors i bosses	*103.507

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* L'import correspon a la despesa de l'exercici 2018.

2.3.3. Resultats de la fiscalització

A continuació es presenten les observacions detectades en el treball de fiscalització de la contractació administrativa de la Mancomunitat.

Licitació

Pel que fa a la licitació, s'ha observat el següent:

- En l'expedient número 3, l'acte d'obertura dels sobres A va ser dut a terme per la gerent i per la responsable de Secretaria Intervenció, i no per tota la Mesa de Contractació, en contra del que estableix l'article 160.1 del TRLCSP.
- En els expedients números 5, 6, 10, 11 i 12, en l'inici del procediment de licitació hi manca el certificat de l'interventor sobre l'existència de crèdit, en contra del que estableix l'article 109.3 del TRLCSP. Així mateix, en els expedients números 6, 10, 11 i 12 hi manca el certificat de suficiència del límit de compromisos per part de l'interventor, per tractar-se d'una despesa pluriennal en contra del que estableix l'article 110.2 del TRLCSP.
- L'endarreriment en l'inici de la licitació següent per al servei de tractament de la fracció orgànica, expedient número 12, i per al subministrament de carburants, expedient número 7, va suposar que aquests es prestessin sense contracte en vigor i mitjançant contractació menor, durant sis mesos de l'any 2018 en el primer cas i, durant els mesos des del maig del 2018 fins a l'inici de la prestació del servei pel nou contracte, el mes d'octubre del 2018, en el cas del subministrament de carburants, expedient número 13.

La Mancomunitat tampoc no va adjudicar fins al mes d'abril del 2017 el servei de suport dels treballs en els cementiris, que inclou: enterrament, trasllats i col·locació de làpides, expedient 15 de la mostra, servei que durant els mesos de gener a març es va prestar mitjançant contractació menor.

- En el contracte número 12 es va aportar la garantia definitiva un cop expirat el termini fixat legalment, en contra de l'article 95 del TRLCSP.
- En l'informe de valoració tècnica de l'expedient número 1 no hi consta la data en què aquest es va realitzar.

Plec de clàusules

En la clàusula relativa a la valoració de les ofertes dels plecs de clàusules de l'expedient 11 només s'establia la puntuació màxima que es podia aplicar a cada criteri d'adjudicació amb

judici de valor, sense detallar els subcriteris a seguir per obtenir la puntuació concreta de cada oferta ni establir una ponderació qualificativa per a cadascun d'aquests criteris. Aquests subcriteris, que no coneixien els licitadors al presentar la seva oferta, són els que es van utilitzar en la valoració de les ofertes efectuada per la Mesa de Contractació, i es detallen en l'informe tècnic de valoració.

La manca de justificació de la valoració dels criteris qualitius en el plec de clàusules administratives té una especial rellevància en aquest cas, atès que els criteris que depenen d'un judici de valor van ser decisius per adjudicar el contracte.

Servei de tractament dels residus

El servei de tractament de la fracció resta, rebuig i voluminosos que presta la Mancomunitat, expedient 14, el realitza el Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona. La despesa corresponent a l'exercici 2018, 402.649€, s'obté de l'aplicació del preu públic aprovat pel mateix Consorci en la Junta de Govern del 22 de novembre del 2017 al nombre de tones entrades al centre de tractament, al servei de selecció prèvia i tractament de la fracció rebuig i al servei per l'abocador o dipòsit controlat en el Centre de tractament de residus situat al municipi d'Orís.

Aquest servei es va prestar a partir del Pla territorial sectorial d'infraestructures, en compliment del principi de suficiència de les instal·lacions de valorització i de disposició del rebuig i del principi de proximitat de les instal·lacions en els llocs on es produeixen els residus, per donar compliment al text refós de la Llei reguladora dels residus, aprovada mitjançant el Decret legislatiu 1/2009, del 21 de juliol. La llei esmentada ja preveu la delimitació de les zones del territori a l'efecte d'adscriure determinats residus a instal·lacions concretes en el marc del Pla territorial sectorial d'infraestructures. Pel que fa a la zona concreta d'actuació de la Mancomunitat, el Pla preveu que el tractament de la fracció resta s'efectuï en les instal·lacions del Consorci en el centre de tractament de residus d'Orís. (vegeu l'apartat 2.2.4.2).

La relació contractual entre la Mancomunitat i el Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona s'hauria de sustentar en un document on es definissin els trets característics del servei.

Publicitat

Pel que fa a la publicitat, s'ha observat el següent:

- En el subministrament mitjançant arrendament operatiu (rènting) d'un camió, expedient número 1, l'adjudicació i la formalització del contracte no van ser publicades en el *Diari*

Oficial de la Generalitat de Catalunya ni en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* en contra del que estableix l'article 154 del TRLCSP.

- Els requisits de solvència exigits no s'indiquen en cap dels anuncis de liquidació, sinó que només es fa referència als plecs de clàusules administratives particulars, en contra del que estableix l'article 62.2 del TRLCSP i l'article 74.2 de la LCSP, que en preveuen la publicitat explícita.

Acord marc

La Mancomunitat es va adherir, mitjançant un conveni d'adhesió del 17 d'octubre del 2017, a l'acord marc signat entre l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta i l'adjudicatari ID Waste, SL, per al subministrament de cubells, contenidors i bosses. A part del subministrament acordat en el conveni, durant l'exercici 2018, la Mancomunitat va adquirir cubells de mides no incloses en l'acord marc, per 41.596 €, mitjançant contractació menor. L'entitat hauria d'haver licitat el subministrament d'aquests cubells no inclosos en l'acord marc mitjançant un dels procediments previstos en la normativa vigent, en lloc de fer-ho de forma directa, atès que l'import anual superava els límits per a la contractació menor.

Contractes menors

En la fiscalització realitzada es constata un ús excessiu del contracte menor. En concret, en l'exercici 2018, la Mancomunitat va contractar aproximadament el 40,0% de la despesa reconeguda en els capítols 2 i 6 del pressupost mitjançant contractes menors. En l'anàlisi dels contractes menors de la mostra, s'ha observat el següent:

- En la tramitació dels expedients números 18, 20 a 23 i 25 a 27, hi manca l'informe de l'òrgan de contractació que motivi la necessitat del contracte en contra del que estableix l'article 118.1 de la LCSP.
- Els serveis funeraris de suport i els de subministrament de carburants, corresponents als expedients 15 i 22, respectivament, es van prestar mitjançant contractes menors fins que es va iniciar la licitació del servei.
- En els expedients 21, 22, 23, 25, 26 i 27, l'import de la despesa contractada durant l'exercici superava el límit per ser contractats mitjançant contractes menors i, per tant, s'haurien d'haver adjudicat mitjançant un dels procediments de contractació previstos en la normativa.
- En la mostra fiscalitzada, s'ha vist que el servei d'incineració de difunts, contractes 18 i

23; el manteniment i subministrament de la xarxa informàtica, número 25; les reparacions i manteniment de vehicles, números 20 i 26; el servei de treball temporal, número 27 i el servei de lloguer de generadors elèctrics, contracte 21, es renovaven de forma periòdica anualment. En la mesura que aquests serveis es contracten de forma successiva any rere any amb el mateix proveïdor, són contractes menors que es concatenen, i, per tant, incompleixen el requisit de no superar la durada màxima d'un any.

Aquestes incidències estan relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.2 /118.3 de la LCSP.

Les incidències dels expedients 22, 23, 25, 26 i 27 també estan relacionades amb l'incompliment de la prohibició (vigent en l'exercici fiscalitzat) de subscriure contractes menors amb un mateix contractista que individualment o conjuntament superin els valors màxims autoritzats per a aquest tipus de contractes.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana de l'exercici 2018, sobre determinats aspectes i que, si escau, caldria esmenar.

Aspectes generals

1. La Secretaria Intervenció de la Mancomunitat va estar ocupada, des de l'1 de juliol del 2004 fins a l'1 d'abril del 2018, per un treballador de la Mancomunitat, en contra del que estableix la normativa i, a partir de l'exercici 2015, en contra també del que preveïen els seus estatuts. Així mateix, la Tresoreria de la Mancomunitat va estar ocupada, des del 30 de setembre del 2015 i fins a l'1 d'abril del 2018, per un regidor membre de l'Assemblea General, quan d'acord amb l'article 92 *bis* de la LRBRL, aquesta funció l'havia d'exercir el secretari interventor (vegeu l'apartat 1.2.3).
2. La Mancomunitat no va publicar en el portal de transparència les declaracions anuals sobre activitats i béns patrimonials presentades pels seus representants corresponents

a la legislatura que començà el 2015 en contra del que estableix l'article 75.7 de la LRBRL (vegeu l'apartat 2.2.4.1).

3. La Mancomunitat prestava serveis a ajuntaments no mancomunats, en contra del que estableixen els seus estatuts, que delimiten la competència territorial als termes municipals dels municipis que en formen part (vegeu l'apartat 1.2.2.1).

Fiscalització economicofinancera

4. El pressupost de l'exercici 2018 va quedar definitivament aprovat amb posterioritat al termini del 31 de desembre del 2017 que estableix la normativa (vegeu l'apartat 2.2.1).

5. La Mancomunitat aprova, cada any, un expedient de reconeixement extrajudicial de crèdits per incloure totes aquelles despeses incorregudes durant l'exercici anterior, però no reconegudes que, en l'exercici 2018, ascendien a 116.710 €. Les principals observacions són les següents (vegeu l'apartat 2.2.2):

- El Resultat pressupostari de l'exercici està sobrevalorat en 102.384 € i el Romanent de tresoreria en 116.710 € per les despeses no reconegudes en l'exercici.
- D'acord amb l'article 47 de la LPAC i d'acord amb l'article 173 del TRLRHL, aquestes despeses reconegudes de forma extrajudicial serien nul·les de ple dret.
- La majoria de les despeses incloses en el reconeixement extrajudicial de crèdit per manca de crèdit corresponien a despeses de personal i a contractes de serveis que ja eren vigents en exercicis anteriors, fet que denota que les estimacions del pressupost de despeses aprovat eren insuficients per cobrir aquestes despeses de caràcter recurrent.
- Totes les despeses incloses en el reconeixement extrajudicial de crèdits de l'exercici 2019 es podrien haver inclòs dins la liquidació del pressupost de l'exercici 2018 amb l'aprovació de la corresponent modificació de crèdit, atès que hi havia romanent de tresoreria per a despeses generals.

6. En la revisió dels preus públics corresponents a l'exercici 2018 s'ha vist que aquests no es basaven en cap informe tècnic i econòmic que detallés el cost de l'activitat a què feien referència. L'article 44 del TRLRHL estableix que els preus públics han de cobrir, com a mínim, el cost del servei prestat o de l'activitat realitzada, llevat que existeixin raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic.

Pel que fa al cost dels serveis que són finançats principalment per les aportacions dels

ajuntaments, s'ha vist que la Mancomunitat tampoc no va realitzar un estudi anual tècnic i econòmic per avaluar la cobertura del cost d'aquests serveis i, d'acord amb l'anàlisi realitzada s'ha observat que aquestes aportacions no cobrien la totalitat dels costos del servei prestat (vegeu els apartats 2.2.3.1 i 2.2.3.2).

7. En el capítol 4 del pressupost d'ingressos, dins les transferències d'entitats locals, l'entitat va reconèixer els drets del període de l'últim trimestre de 2017 de les quotes de serveis socials per 99.565 €, les quals s'haurien d'haver enregistrat en el compte 441, Deutors per ingressos meritats, de la comptabilitat economicopatrimonial de l'exercici 2017 (vegeu l'apartat 2.2.3.2).
8. En la gestió de l'ús i explotació del tanatori propietat de l'Ajuntament de Taradell, la Mancomunitat no disposava d'un conveni amb l'Ajuntament que regulés aquesta prestació (vegeu l'apartat 2.2.4.2).
9. La Mancomunitat va comptabilitzar la despesa corresponent als arrendaments de vehicles com si fossin arrendaments financers mentre que eren contractes d'arrendament operatiu i, per tant, s'haurien d'haver registrat en l'article 20, Arrendaments i cànon, del capítol 2 del pressupost de despeses. A més, en l'exercici 2018 la Mancomunitat va comptabilitzar les factures per les quotes d'arrendaments operatius d'agost i desembre del 2017, de 29.066 €, les quals haurien d'haver estat registrades en el compte 413, Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost, de la comptabilitat economicopatrimonial de l'exercici 2017 (vegeu l'apartat 2.2.4.2).
10. En l'anàlisi realitzada sobre la gestió i explotació de la deixalleria municipal d'Aiguafreda que presta la Mancomunitat per raó del conveni signat amb l'Ajuntament, s'ha vist que els ingressos per la prestació del servei provinents de les aportacions fixades i de preus públics, 32.919 €, no cobrien el cost del servei, 51.730 € (vegeu l'apartat 2.2.4.2).

Despeses de personal

En la revisió de les despeses de personal de l'exercici 2018, s'ha observat el següent (vegeu l'apartat 2.2.4.1):

11. La Mancomunitat no disposava d'RLT, en contra del que estableix l'article 74 del Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.
12. Dins les retribucions del 2018 corresponents al personal que presta l'activitat en els serveis funeraris de la Mancomunitat es va incloure un plus per la prestació del servei de tanatoestètica que no va ser degudament aprovat pels òrgans de govern fins a l'exercici 2019, amb efectes retroactius.

Per altra banda, quinze treballadors percebien altres complements salarials per canvi de responsabilitats o per canvi de lloc de treball, 19.321 € en total, que no estaven regulats en el conveni i tampoc no van ser degudament autoritzats.

13. Durant l'exercici 2018, sis treballadors de la Mancomunitat van cobrar hores per treballs extraordinaris per sobre de les vuitanta hores extres, límit màxim en còmput anual en què es pot incórrer, d'acord amb l'article 35.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, del 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.
14. La Mancomunitat va dur a terme contractacions temporals de personal de forma directa, atesa la necessitat urgent dels serveis, sobretot en el moment en què es va esgotar la borsa de treball prèviament constituïda, no respectant els principis rectors d'accés a l'ocupació pública d'igualtat, publicitat, capacitat i mèrit que ha de regir la contractació de personal d'acord amb l'article 55 del TRLEBEP. Així mateix, la manca d'una RLT i d'aprovació d'una oferta pública d'ocupació va comportar la contractació de personal laboral, mitjançant contractes temporals d'interinitat i contractacions mitjançant empreses de treball temporal, per cobrir vacants de caràcter estructural.

Contractació administrativa

Les observacions de la fiscalització de la contractació administrativa són les següents (vegeu l'apartat 2.3.3).

15. El servei de tractament de la fracció resta el prestava el Consorci per a la Gestió de Residus Urbans d'Osona, d'acord amb la delimitació territorial efectuada pel Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals de Catalunya. El Consorci i la Mancomunitat no havien subscrit cap document contractual on es definissin els trets característics del servei.
16. En els expedients de diversos contractes fiscalitzats s'hi han trobat mancances formals, com ara l'obertura dels sobres A per la gerent i la responsable de Secretaria Intervenció, i no per la totalitat de la Mesa de Contractació. També hi manca el certificat d'existència de crèdit i el certificat de suficiència del límit de compromisos, ja que era una despesa pluriennal.
17. L'endarreriment en l'inici del nou procés de licitació pel servei de tractament de la fracció orgànica, pel subministrament de carburants i pel servei de suport dels treballs en els cementiris va suposar que aquests serveis es prestessin sense contracte en vigor i mitjançant contractació menor durant uns mesos de l'exercici 2018.
18. En els contractes fiscalitzats licitats mitjançant procediment obert s'hi han trobat mancances en el compliment de la publicitat legalment exigida.

19. En un dels contractes analitzats, en el plec de clàusules administratives particulars només s'establia la puntuació màxima que s'havia d'aplicar en la valoració dels criteris que depenen d'un judici de valor, sense establir els subcriteris que s'havien de seguir per obtenir la puntuació concreta de cada oferta. Aquests subcriteris, que no coneixien els licitadors quan van presentar l'oferta, són els que es van utilitzar en la valoració de les ofertes efectuada per la Mesa de Contractació, i es detallen en l'informe tècnic de valoració.

La manca de justificació de la valoració dels criteris qualitatius en el plec de clàusules administratives té una especial rellevància en aquest cas, atès que els criteris que depenen d'un judici de valor van ser decisius per adjudicar el contracte.

20. La Mancomunitat es va adherir a l'acord marc de l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta, mitjançant el qual va adquirir diversos articles d'acord amb les condicions incloses en el conveni d'adhesió. A part, la Mancomunitat va adquirir articles no inclosos en l'acord marc amb el proveïdor que subministrava els altres articles per 41.596 €. L'entitat hauria d'haver licitat el subministrament d'aquests articles no inclosos en l'acord marc mitjançant un dels procediments previstos en la normativa vigent en lloc de fer-ho de forma directa, atès que el seu import anual superava els límits per a la contractació menor.

21. En vuit dels contractes menors analitzats hi manca l'informe de l'òrgan de contractació que motivés la necessitat del contracte en contra del que estableix l'article 118.1 de la LCSP.

22. La Mancomunitat va contractar aproximadament el 40,0% de la despesa reconeguda en els capítols 2 i 6 del pressupost mitjançant la utilització del contracte menor. En la fiscalització realitzada s'ha vist que en la majoria d'expedients s'hauria d'haver utilitzat un dels procediments de contractació previstos en la normativa.

En alguns dels contractes menors revisats s'han detectat determinades incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències van donar com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.2 /118.3 de la LCSP.

A més, en una part d'aquests contractes menors també es va incomplir la prohibició (vigent en l'exercici fiscalitzat) de subscriure contractes menors amb un mateix contractista que individualment o conjuntament superessin els valors màxims autoritzats per a aquest tipus de contractes.

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre la Mancomunitat, exercici 2018.

1. Es recomana que la Mancomunitat impulsi la formalització mitjançant document escrit de les condicions i el termini de durada dels serveis prestats, tant per la gestió de l'ús i explotació del tanatori de Taradell com pel servei de tractament de la fracció resta.
2. S'haurien d'establir els mecanismes adients perquè l'aprovació del pressupost es realitzés abans de l'inici de l'exercici en què s'ha d'aplicar.
3. Per millorar la informació que la Mancomunitat recull en els seus comptes, cal que efectui una depuració d'aquells projectes de finançament ja finalitzats.
4. En el càlcul dels preus públics i de les aportacions dels ajuntaments per fer front als serveis que presta la Mancomunitat, seria necessària la confecció d'estudis econòmics que permetessin assegurar que els ingressos cobreixen els costos del servei. També, i amb el mateix objectiu, convindria controlar els ingressos i despeses del servei de gestió que la Mancomunitat presta en la deixalleria municipal d'Aiguafreda.
5. A causa de l'antiguitat del conveni laboral i del fet que aquest no defineix l'estructura de les retribucions bàsiques i complementàries del personal, es considera convenient que la Mancomunitat promogui i impulsi la negociació d'un nou conveni laboral.
6. En la contractació de personal laboral temporal mitjançant empreses de treball temporal, seria necessari que la Mancomunitat efectués un control periòdic de les hores realitzades respecte a les facturades per l'empresa contractada, per minimitzar els petits errors i/o les duplicitats en les hores facturades.
7. Seria necessari que la Mancomunitat agilités el procés d'elaboració i negociació de l'RLT, perquè fos aprovada com més aviat millor.
8. Seria convenient que la Mancomunitat planifiqués amb més antelació les necessitats de personal per evitar haver de recórrer a la contractació directa de personal per esgotament de la borsa de treball.
9. Es recomana que es realitzi amb més antelació la tramitació de les noves licitacions per renovar els contractes, la vigència dels quals estigui a punt de finalitzar, per no haver d'incórrer en despeses sense suport d'un contracte en vigor.
10. Es recomana que es realitzi un control dels contractes menors adjudicats durant l'exercici,

i que es revisin aquells subministraments i/o serveis subscrits mitjançant contractes menors, renovables periòdicament per trobar el procediment més adequat per a la seva licitació, d'acord amb la normativa de contractació.

4. ANNEX: COMPTES ANUALS

Els comptes anuals de la Mancomunitat estan publicats en el lloc web de la Sindicatura de Comptes de Catalunya (www.sindicatura.cat).

Com a informació complementària, a continuació es presenten el Balanç de la Mancomunitat a 31 de desembre del 2018 i el Compte del resultat economicopatrimonial corresponent a l'exercici 2018.

Quadre 24. Balanç

ACTIU	31.12.2018	31.12.2017	PATRIMONI NET I PASSIU	31.12.2018	31.12.2017
A) ACTIU NO CORRENT	2.834.401	2.897.191	A) PATRIMONI NET	5.708.219	5.697.619
I. Immobilitzacions intangibles	26.084	25.228	I. Patrimoni	2.522.597	2.522.597
2. Propietat industrial i intel·lectual	15.170	17.131	II. Patrimoni generat	3.099.692	3.126.214
3. Aplicacions informàtiques	10.914	8.097	1. Resultats d'exercicis anteriors	3.094.425	3.062.491
II. Immobilitzat material	2.808.317	2.871.963	2. Resultat de l'exercici	5.267	63.723
1. Terrenys	816.069	816.069	IV. Subvencions rebudes pendents d'imputació a resultats	85.930	48.808
2. Construccions	793.310	816.935	B) PASSIU NO CORRENT	48.571	166.531
5. Altre immobilitzat material	1.065.393	1.095.546	II. Deutes a llarg termini	48.571	166.531
6. Immobilitzat material en curs i bestretes	133.545	143.413	4. Altres deutes	48.571	166.531
B) ACTIU CORRENT	4.350.073	4.011.407	C) PASSIU CORRENT	1.427.684	1.044.448
III. Deutors i altres comptes a cobrar a curt termini	1.067.094	821.008	II. Deutes a curt termini	203.600	272.879
1. Deutors per operacions de gestió	913.205	746.510	4. Altres deutes	203.600	272.879
2. Altres comptes a cobrar	153.889	74.360	IV. Creditors i altres comptes a pagar a curt termini	1.224.084	771.569
3. Administracions públiques		138	1. Creditors per operacions de gestió	945.254	517.232
VII. Efectiu i altres actius líquids equivalents	3.282.979	3.190.399	2. Altres comptes a pagar	129.842	147.335
2. Tresoreria	3.282.979	3.190.399	3. Administracions públiques	148.988	107.002
TOTAL ACTIU	7.181.474	6.908.598	TOTAL PATRIM. NET I PASSIU	7.184.474	6.908.598

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

Quadre 25. Compte del resultat economicopatrimonial

Concepte	2018	2017
2. Transferències i subvencions rebudes	5.259.569	4.215.891
a) De l'exercici	5.246.076	4.191.331
a.1) Subvencions rebudes per finançar despeses de l'exercici	4.384.763	3.374.150
a.2) Transferències	861.313	817.181
b) Imputacions de subvencions per a l'immobilitzat no financer	13.493	24.560
3. Vendes i prestacions de serveis	991.740	1.045.829
b) Prestacions de serveis	991.740	1.045.829
6. Altres ingressos de gestió ordinària	3.127	164.672
A) Total ingressos de gestió ordinària (1+2+3+4+5+6+7)	6.254.436	5.426.392
8 Despeses de personal	(3.188.624)	(2.863.402)
a) Sous, salaris i assimilats	(2.444.729)	(2.182.838)
b) Càrregues socials	(743.895)	(680.564)
9. Transferències i subvencions concedides	(415.893)	(373.931)
11. Altres despeses de gestió ordinària	(2.336.180)	(1.832.204)
a) Subministraments i serveis exteriors	(2.336.180)	(1.832.204)
12. Amortització de l'immobilitzat	(307.340)	(299.001)
B) Total despeses de gestió ordinària (8+9+10+11+12)	(6.248.037)	(5.368.538)
I. Resultats de gestió ordinària (A+B)	6.399	57.854
13. Deteriorament de valor i resultat per alienació de l'immobilitzat no financer i actius en estat de venda	0	(16.383)
b) Baixes per alienació	0	(16.383)
C) Resultat de les operacions no financeres (I+13+14)	6.399	41.471
15. Ingressos financers	67	50
b) De valors representatius de deute, de crèdits i d'altres inversions financeres	67	50
16. Despeses financeres	(9.037)	(7.930)
b) Altres	(9.037)	(7.930)
20. Deteriorament de valor, baixes i alienacions d'actius i passius financers	7.838	30.132
b) Altres	7.838	30.132
III. Resultat de les operacions financeres	(1.132)	22.252
IV. Resultat net de l'exercici	5.267	63.723

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès a la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana el dia 29 d'octubre del 2020 per complir el tràmit d'al·legacions.

Una vegada transcorregut el termini establert no s'ha rebut cap escrit d'al·legacions de la Mancomunitat.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 24 de novembre del 2020, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyeró, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 26/2020, relatiu a la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, exercici 2018.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

